

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Vznik nové obce v podmínkách České republiky
Establishment of new municipality in the Czech Republic

Student:

Bc. Michaela Širáňová

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Iveta Vrabková

Ostrava 2011

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Michaela Širáňová**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 02 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Vznik nové obce v podmínkách České republiky**
Establishment of New Municipality in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Území obce a jeho změny
 3. Nová obec – Petrov nad Desnou
 4. Hodnocení efektů oddělení obce
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HAMERNÍKOVÁ, B.; MAAYTOVÁ, A. *Veřejné finance*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0.
HORZINKOVÁ, E.; NOVOTNÝ, V. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 2. upr. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. 233 s. ISBN 978-80-7380-263-9.
KOUDELKA, Z. *Samospráva*. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Iveta Vrabková**

Datum zadání: 26.11.2010

Datum odevzdání: 29.04.2011

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, vypracovala samostatně, přílohy č. 1, 2, 3, 4, 5, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 29.04.2011

Bc. Michaela Širáňová

Obsah

1 ÚVOD	1
2 ÚZEMÍ OBCE A JEHO ZMĚNY	3
2.1 Stručný přehled o vývoji obcí na území České republiky	3
2.1.1 Počátky územní samosprávy 1848 – 1918	3
2.1.2 Období 1918 – 1939	4
2.1.3 Období okupace 1939 – 1945	4
2.1.4 Období od roku 1945 do roku 1960	5
2.1.5 Období 1961 – 1989	5
2.1.6 Situace od roku 1990 až po současnost	5
2.2 Klasifikace obcí dle současné právní úpravy	7
2.3 Orgány a působnost obce	8
2.3.1 Orgány obce	8
2.3.2 Působnost obce, rozpočet, majetek	10
2.4 Veřejné statky a služby zajišťované obcí	20
2.4.1 Veřejné statky	20
2.4.2 Veřejné služby	21
2.5 Území obce a jeho změny	21
3 NOVÁ OBEC PETROV NAD DESNOU	25
3.1 Průběh vlastního vzniku samostatné obce Petrov nad Desnou	26
3.1.1 Přípravný výbor, návrh na konání referenda	26
3.1.2 Vyhlášení referenda a jeho průběh	27
3.1.3 Výsledky referenda o osamostatnění místní části Petrov nad Desnou	29
3.1.4 Rozhodnutí krajského úřadu, volby, ustavující zastupitelstvo	30
3.2 Samostatná obec Petrov nad Desnou	31
3.2.1 Působnost obce	31
3.2.2 Majetek nové obce	32
3.2.3 Rozpočet	33
3.2.4 Zajištění veřejných služeb	35
4 HODNOCENÍ EFEKTŮ ODDĚLENÍ OBCE	38
4.1 Právní důsledky oddělení obce	38
4.2 Ukazatelé ekonomických dopadů	38

4.2.1 Rozpočet obce a zajištění financování obce	38
4.2.2 Majetek obce.....	40
4.2.3 Výpočet ročního daňového příjmu na 1 obyvatele	41
4.3 Ukazatelé ostatních dopadů	43
4.3.1 Změna počtu obyvatel a katastrálního území.....	44
4.3.2 Změny ve složení zastupitelstva, počtu zastupitelů.....	44
4.3.3 Dostupnost poskytovaných služeb v obci.....	45
4.4 Důsledky oddělení obce Petrov nad Desnou	47
4.4.1 Pozitivní důsledky	47
4.4.2 Negativní důsledky	48
5 ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	51
SEZNAM ZKRATEK	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	
JEDNOTLIVÉ PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

V oblasti veřejné správy je výrazem decentralizace nejčastěji označována existence územní samosprávy a její poměr k ústředním orgánům státní správy. Samospráva je vedle státní správy druhou nejdůležitější součástí veřejné správy. Základními územně samosprávnými celky jsou obce, jež jsou součástí vyšších územně samosprávných celků (krajů). Smyslem decentralizace je delegování pravomocí a odpovědnosti z ústředních orgánů na nižší a místní orgány, čímž se zvyšuje účinnost řízení. Stupeň decentralizace úzce souvisí s mírou demokracie, tzn., že se občané mohou podílet na rozhodování a chodu, v tomto případě, obce.

Předmětem této diplomové práce je problematika vzniku nové obce a zajištění obecní samosprávy v podmínkách České republiky, která bude řešena na příkladu vzniku nové obce Petrov nad Desnou.

Cílem diplomové práce je vyhodnocení ekonomických a společenských dopadů spojených se vznikem nové obce respektive oddělením části obce a vznikem obce nové, a to na příkladu obce Petrov nad Desnou.

Jedná se o dopady ekonomické spojené s otázkou tvorby rozpočtů, změny v příjmové stránce, změny v rozděleném majetku, systém poskytování veřejných statků a služeb a dopady společenské vyjádřené zejména podílem občanů na rozhodování a řízení chodu obce či dostupnost služeb v obci.

K dosažení výše uvedeného cíle byly stanoveny hypotézy:

Hypotéza 1: V podmínkách nové obce Petrov nad Desnou se zhoršila kvalita a dostupnost služeb poskytovaných obcí a v obci.

Hypotéza 2: Občané nové obce Petrov nad Desnou mají vyšší šance podílet se na správě a chodu obce.

Pro účely naplnění stanoveného cíle a ověření hypotéz byly použity metoda analýzy rozpočtů, veřejných služeb, komparace místních rozpočtů, rozděleného majetku v obcích v časovém období 2009 až 2011.

Diplomová práce je rozložena do 5 kapitol. Po úvodu následuje kapitola pod názvem „*Území obce a jeho změny*“, která pojednává o počátcích územní samosprávy a dalším vývoji obcí datovaných od roku 1848 až po současnost, o klasifikaci obcí dle současné právní úpravy, orgánech obce a její působnosti. Důležitá je také zmínka o statcích a službách, které obce poskytují. Obsahem třetí

kapitoly je současný stav nově vzniklé obce Petrov nad Desnou, také je zde popsán vlastní vznik obce (celkový soupis a postup činností, které jsou nutné k dosažení samostatnosti). Kapitola se také zaměřuje na dělení majetku s obcí Sobotín, začátek hospodaření obce, její rozpočet a poskytování veřejných služeb. Čtvrtá kapitola se zabývá samotným hodnocením dopadů vzniku nové obce a porovnáváním skutečností.

Zdroji pro vypracování této práce byly publikace dané problematiky, internetové zdroje, zákony a interní podklady obce Sobotín a Petrov nad Desnou, ale také poznatky z osobních rozhovorů se starosty obou obcí.

2 ÚZEMÍ OBCE A JEHO ZMĚNY

Veřejnou správou rozumíme poskytování správních činností souvisejících s poskytováním veřejných služeb a se správou na ústřední a místní úrovni, tedy úrovni obcí. Veřejná správa zahrnuje i souhrn institucí, které tuto činnost vykonávají (přímo nebo zprostředkovaně). V současnosti je veřejná správa rozdělena na státní správu, která je vykonávána státními orgány nebo nepřímo vykonavateli státní správy a samosprávou, která může být územní, profesní a zájmová.

Veřejná správa v České republice je vykonávána státem, tj. státní správa a územně příslušnými samosprávnými územními celky, kterými jsou dle platné legislativy obce a kraje.

2.1 Stručný přehled o vývoji obcí na území České republiky

Kapitola pojednává o počátcích územní samosprávy a dalším vývoji obcí datovaných od roku 1848 až po současnost.

2.1.1 Počátky územní samosprávy 1848 – 1918

První právní úprava obecního zřízení vznikla 20. března 1849 v provizorním říšském obecním zákoně. Tuto skutečnost zmiňují ve svých dílech i další autoři.¹ M. Charbuský dále uvádí, že v zákoně je zakotveno motto: „základem svobodného státu je svobodná obec“. Na základě toho rozeznával tři druhy obcí: místní (Ortsgemeinde), okresní (Bezirksgemeinde) s krajskou (Kreisgemeinde). Zároveň toto obecní zřízení rozeznávalo dvojí působnost obcí, tj. přirozenou a přenesenou. Uvedený prozatímní obecní řád upravoval pouze místní a okresní obce, krajské obce měly být upraveny ve zvláštním zákoně, (Charbuský, 2007, s. 32). Místní obce tvořily zpravidla dosavadní katastrální obce. Všechny místní obce v jednom politickém okrese vytvořily okresní obce. Krajské obce byly zase souhrnem všech okresních obcí v jednom politickém kraji a shodovaly se s obvody podkrajských a krajských úřadů, (Charbuský, 2007, s. 33).

V letech 1848-1849 se zcela od základu změnilo pojetí veřejné správy. Základními územně správními jednotkami se staly obce, kterým současně definitivně zanikly vazby na feudální vlastníky. Na přelomu 19. a 20. století začal stát převádět

¹ k porovnání: Peková J., Pilný J. 2000; Koudelka Z., 2007; Schelle K., 2005

na obce narůstající agendu, což mělo za následek výraznou finanční krizi. Kromě toho byla dalším nedostatkem skutečnost, že nebyly ani po zavedení všeobecného, tajného, přímého a rovného volebního práva při volbách do parlamentu roku 1907 odstraněny nedemokratické principy uplatňované při komunálních volbách, (Charbuský, 2007, s. 42).

2.1.2 Období 1918 – 1939

Dle J. Pekové a J. Pilného má samospráva v České republice bohatou historii. Územní samospráva vznikala přirozeným osídlováním. Obce a města buď vznikaly přirozeně společně s větším či menším počtem obyvatel sídlících na témže místě a resp. rozhodnutím, kdy se mezi sebou zpravidla dohodl panovník a města, která představovala vyšší stupeň územní samosprávy.

V minulém století došlo k posílení samosprávy. *Se vznikem Československé republiky v roce 1918 se převzala struktura územní samosprávy z Rakouska - Uherska.* Československá republika budovala územní samosprávu na principu nezávislosti na orgánech státní správy. Zákonné úpravy později sjednotily typy územní samosprávy do tří stupňů:

- obec nebo město,
- okres,
- země jako vyšší stupně územní samosprávy, (Peková, Pilný, 2000, s. 100).

M. Charbuský upozorňuje na situaci v Československu v letech 1918-1939, kdy se střetávaly v podstatě dvě koncepce v pojmání a realizaci obecního zřízení. Jedna prosazovala výraznou demokratizaci, druhá směřovala k oslabení a popření samosprávných prvků v řízení obcí, (Charbuský, 2007, s. 42).

2.1.3 Období okupace 1939 – 1945

Protektorát Čechy a Morava byl zřízen na popud A. Hitlera dne 15. března 1939. Naše území bylo prohlášeno za součást říše. Na počátku okupace byla výkonná moc svěřena veliteli říšské armády. Vojenská správa zasahovala do výkonu protektorátní administrativy. Na místa českých starostů byli jmenováni němečtí komisaři.

Na podzim roku 1939 byla působnost zemských zastupitelstev převedena na zemského prezidenta a následně došlo k jejich rozpuštění. Na konci války byla

obecní samospráva zcela zničena. Ve všech větších obcích byli jmenováni úředníci vedoucí, do jejichž rukou byla vložena pravomoc a působnost starostů. 28. října 1945 zahájilo svoji činnost jednokomorové Prozatímní národní shromáždění.

2.1.4 Období od roku 1945 do roku 1960

Jitka Peková a J. Pilný ve své knize popisují situaci v Československu, kde došlo v letech 1945 - 1948 k významné změně v historii územní samosprávy. V roce 1945 byly obce a okresy jako články územní samosprávy nahrazeny místními, okresními a krajskými národními výbory.

V roce 1949 bylo zrušeno zemské zřízení a následně fakticky zrušeno samosprávní postavení národních výborů znárodněním jejich majetku. Národní výbory se staly orgány státní správy a moci, (Peková, Pilný, 2000, s. 100).

2.1.5 Období 1961 – 1989

Nové úpravy národních výborů přinesly rozdělení státu na 10 krajů a 109 okresů. Zákon o národních výborech byl přijat v květnu 1960 a poté v červenci i nová ústava. Ústava Československé socialistické republiky zakotvila vedoucí úlohu KSČ ve společnosti.

Nejvyšší státní orgány byly podle ústavního zákona o československé federaci dvojí, jednak vláda federální a jednak republiková. V roce 1982 byl zaveden nový pojem tzv. středisková obec. V této obci působil místní národní výbor s rozšířenou působností. Cílem bylo zlepšit výkon správy, avšak toho nebylo dosaženo.

2.1.6 Situace od roku 1990 až po současnost

Obecní zřízení je dlouhodobý proces, který probíhá etapovitě. Po listopadovém převratu 1989 došlo k radikální změně územní správy. Důležitým mezníkem se stalo přijetí zákona o obcích v září 1990. Tuto skutečnost ve svých publikacích popisují M. Charbuský, J. Peková i Z. Koudelka.

M. Charbuský vidí velký mezník také ve výsledcích komunálních voleb z listopadu 1990 a na úseku ekonomickém, kdy bylo vytvořeno prvotní komunální vlastnictví. V roce 1991 byla převedena část majetku České republiky na obce. Dotváření samotných forem řízení obcí bylo závislé na celkovém vývoji společnosti. *Vedle organizačních otázek se zejména objasňovalo, nakolik může samospráva obcí*

být skutečně autonomní vůči státu a naopak, v jaké míře mohou státní orgány do obecní samosprávy zasahovat. Aby mohla obec vykonávat samosprávné kompetence, bylo pro ni nezbytné zajistit ekonomickou nezávislost, (Charbuský, 2007, s. 76).

Koudelka se ve svém díle zabývá zrušením národních výborů. Stalo se tak v roce 1990, kdy byly na úrovních obcí obnoveny tradiční samosprávné orgány, tj. zastupitelstvo, rada, starosta. Krajské národní výbory byly zrušeny bez náhrady. Tato skutečnost vedla k posílení centrální moci ústředních orgánů státu. Okresní národní výbory se přetvořily na státní okresní úřady. Dne 3. července 1990 zveřejnila nová československá vláda ve svém programovém vyhlášení program místní samosprávy obcí bez zmínky samosprávy vyšších územních celků a prosazovala dvoukolejný model veřejné správy. Tzn. rozdělení státní správy a samosprávy, což nebylo na území Čech, Moravy a Slezska realizováno, (Koudelka, 2007, s. 80).

Veřejná správa prošla další reformou v letech 1997 – 2000. Byla založena na principu regionalizace a decentralizace státní moci, naplňování principu subsidiarity a potřebě komplexní regionální politiky. Touto reformou vznikla nová regionální samospráva. J. Peková se zmiňuje o roce 1997, kdy byl schválen zákon o vytvoření 14 krajů jako vyšších stupňů územní samosprávy České republiky. Byly zrušeny okresní úřady a jejich kompetence byly převedeny na krajské úřady a obce s rozšířenou působností, (Peková, Pilný, 1998, s. 50, 51). M. Charbuský uvádí rok 2000, v němž byl Parlamentem České republiky přijat Zákon o obcích, který zohledňoval získané zkušenosti v návaznosti na principy uplatňované v zemích Evropské Unie. Zákon byl novelizován tak, aby odpovídal podmínkám v souvislosti s dotvářením krajského zřízení a zrušením okresních úřadů, (Charbuský, 2007, s. 76).

2.2 Klasifikace obcí dle současné právní úpravy

Následující klasifikace vyplývají ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů (dále zákona o obcích).

V České republice je celkem 6250 obcí. Jejich zřízení se řídí zákonem o obcích, nicméně některé z nich požívají zvláštního statusu (vyplývá také ze zákona o obcích) a tyto jsou městysem, městem či statutárním městem.²

Zákon o obcích říká, že **obec** je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Hlavním úkolem obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.³

Obec je **městysem**, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obec, která byla oprávněna užívat označení městys přede dnem 17. května 1954, je městysem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny tak na žádost obce stanoví a zároveň určí den, od kterého se obec stává městysem. Městys je samostatně spravován zastupitelstvem městyse; dalšími orgány městyse jsou rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse.⁴

Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je **městem**, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Obec, která byla městem přede dnem 17. května 1954, je městem, pokud o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny tak na žádost obce stanoví a zároveň určí den, kdy se obec stává městem. Město je samostatně spravováno zastupitelstvem města. Mezi další orgány města patří rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města.⁵

² Dle ČSÚ je k 1. 1. 2010 v ČR evidováno 6250 obcí, 593 měst, 206 městysů a 23 statutárních měst.

³ viz §1, Zákon o obcích

⁴ viz §3, Zákon o obcích

⁵ viz §3, Zákon o obcích

Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav.⁶

Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy. Statutární město je samostatně spravováno zastupitelstvem města. Dalšími orgány statutárního města jsou rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Městský obvod územně členěného statutárního města je spravován zastupitelstvem městského obvodu; dalšími orgány městského obvodu jsou: rada městského obvodu, starosta, úřad městského obvodu a zvláštní orgány městského obvodu. Městská část územně členěného statutárního města je spravována zastupitelstvem městské části; dalšími orgány městské části jsou: rada městské části, starosta, úřad městské části a zvláštní orgány městské části.⁷

2.3 Orgány a působnost obce

Následující kapitola je věnována orgánům obce dle jejího statutu a působnosti obce. Dále se zabývá rozpočtem obce a hospodařením s majetkem obce.

2.3.1 Orgány obce

Občané obce demokraticky volí orgány, které rozhodují o záležitostech obce. Tyto mají za úkol hájit zájmy obyvatel a uspokojovat jejich potřeby. Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce, jejími dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.⁸ Orgány obce lze dělit dle jejího statutu, viz Tab. 2.1.

Zastupitelstvo obce rozhoduje v otázkách samostatné působnosti. Při stanovování počtu členů zastupitelstva obce se přihlíží zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. V zákoně o obcích jsou uvedeny jeho oblasti pravomoci a odpovědnosti. Zastupitelstvo obce například vydává obecně závazné

⁶ viz §4, Zákon o obcích

⁷ viz §4, Zákon o obcích

⁸ viz §5, Zákon o obcích

vyhlášky, schvaluje rozpočet obce, volí ze svých řad starostu, místostarostu a radu obce, atd.

V oblasti samostatné působnosti je výkonným orgánem obec **rada obce**, jež se ze své činnosti odpovídá zastupitelstvu obce. V oblasti přenesené působnosti může rada obec rozhodovat jen dle zákona. Tvoří ji starosta, místostarosta a další členové zastupitelstva obce. Pokud má zastupitelstvo obce méně než 15 členů, není volena rada obce.

Starosta zastupuje obec navenek. Do funkce je volen zastupitelstvem obce, stejně jako místostarosta. Musí být občanem České republiky a za výkon funkce se zodpovídá zastupitelstvu obce.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu (pokud je tato funkce zřízena) a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta. Pro jednotlivé úseky činností obecního úřadu mohou být zřízeny odbory a oddělení.

Zastupitelstvo obce může zřídit jako své **iniciativní a kontrolní orgány výbory**. Svá stanoviska a návrhy předkládají výbory zastupitelstvu obce. Zastupitelstvo obce zřizuje vždy **finanční a kontrolní výbor**.

Může nastat situace, že volené orgány obce neexistují (tato skutečnost souvisí např. se vznikem nové obce), v tom případě je ministrem vnitra jmenován **správce obce**, který má omezené pravomoci starosty, zastupitelstva a rady obce.⁹

Tab. 2.1: Orgány obce podle statutu obce

Obec	Městys	Město	Statutární město
Zastupitelstvo obce	Zastupitelstvo městyse	Zastupitelstvo města	Zastupitelstvo města
Rada obce	Rada městyse	Rada města	Rada města
Starosta	Starosta	Starosta	Magistrát
Obecní úřad	Úřad městyse	Městský úřad	Primátor
Zvláštní orgán obce	Zvláštní orgán městyse	Zvláštní orgán města	Zvláštní orgán města

Zdroj: §5, Zákon o obcích, vlastní zpracování

⁹ viz Hlava IV, V, Zákon o obcích

Na orgány obce je možné pohlížet z různých hledisek. Zdeněk Koudelka rozeznává 3 hlediska:

1. orgány dle jejich složení:
 - a. kolegiální, složené z více osob – zastupitelstvo, rada, výbory zastupitelstva, komise rady,
 - b. individuální, tvořené jedincem – starosta,
2. orgány dle demokratické legitimacy:
 - a. přímo volené občany – zastupitelstvo,
 - b. volené zastupitelstvem – rada, starosta, výbory,
 - c. ustanovované jinak – komise, zvláštní orgány obce,
3. orgány dle právního základu:
 - a. prvotně ústavně zakotvené – zastupitelstvo obce,
 - b. prvotně zákonně zakotvené – ostatní orgány v obci, včetně zastupitelstva městské části, (Koudelka, Samospráva, 2007, s. 169).

2.3.2 Působnost obce, rozpočet, majetek

Obec se při plnění funkcí řídí zákonem o obcích. Při výkonu své funkce musí vždy důsledně rozlišovat dva druhy působnosti:

- a) **Samostatná působnost** – je definována v zákoně o obcích, týká se záležitostí, které jsou v zájmu občanů obce a obce samotné a záležitostí, jež jsou obci svěřeny zákonem.

Obec vytváří podmínky pro rozvoj sociální péče a uspokojuje potřeby svých občanů (bydlení, ochrana a rozvoj zdraví, doprava a spoje, výchova a vzdělávání, veřejný pořádek,...), vydává obecně závazné vyhlášky, může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, a také obecní policii.¹⁰

¹⁰ viz Hlava II, Zákon o obcích

- b) **Přenesená působnost** – výčet záležitostí, které patří do přenesené působnosti, nalezneme v zákoně o obcích. Obec vykonává v přenesené působnosti státní správu, jejíž rozsah je vymezený zákonem, orgány obce se při výkonu přenesené působnosti musí řídit zákony a jinými právními předpisy, usneseními vlády, směrnicemi správních úřadů, atd.

Skupiny obcí dle míry přenesené působnosti

Podle míry přenesení státní správy do agendy obce jsou obce v současnosti rozděleny do tří kategorií (stupňů):

- 1. stupeň – obce, na které je přenesen základní výkon státní správy,
 - úřad se základním rozsahem státní správy a úřad matriční,
 - úřad se základním rozsahem státní správy a úřad stavební,
- 2. stupeň - obce s pověřeným obecním úřadem,
- 3. stupeň – obce s rozšířenou působností.¹¹

Z. Koudelka rozlišuje obce podle míry přenesení státní správy:

- a) všechny obce se základním výkonem státní správy,
- b) obce s matričním úřadem,
- c) obce se stavebním úřadem,
- d) obce s pověřeným obecním úřadem,
- e) obce s původní působností okresního úřadu (Brno, Ostrava a Plzeň),
- f) město Praha s působností kraje, (Koudelka, 2001, s. 76).

¹¹ § 65, zákon o obcích

Ke stěžejním prvkům a předpokladům **samostatné působnosti** a jejího zajištění a podmínek obcí náleží **hospodaření s rozpočtem obce a majetkem obce**.

V publikaci V. Novotného je hospodaření s majetkem zahrnuto do samostatné působnosti. Avšak povinnost tento majetek hospodárně využívat a spravovat ukládá zákon. K tomu, aby mohla obec plnit své základní úkoly, musí být vymezeno její správní území, obyvatelstvo a v neposlední řadě také majetek.

Obec má právo majetek získávat, užívat a nakládat s ním jako právnická osoba. Hospodaření s tímto majetkem má právním řádem stanovené omezení a podmínky. Cílem hospodaření s majetkem obcí je uspokojování potřeb občanů obce.

Dle zákona o obcích musí být **majetek využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti**, Obec má povinnost pečovat o zachování a rozvoj svého majetku, vede evidenci svého majetku.¹² Zákon se také zmiňuje o ochraně majetku (odcizení, poškození, aj.) a způsobech nakládání s ním. Obec může se svým majetkem nakládat dle svého uvážení, tj. prodávat, pronajímat, nakupovat, atd. Neměla by však svého majetku jednorázově zbavovat. Z hospodaření s ním obec získává vlastní příjmy do svého rozpočtu. V roce 1991 převedl stát svůj majetek na obce, tato skutečnost je popsána v kapitole 2.1.6.

Jednalo se o:

- historický majetek,
- majetek na základě práva hospodaření,
- bytový fond,
- rozestavěné objekty komplexní bytové výstavby,
- majetek, který nepřešel obcím automaticky ze zákona, (Tománek, 2006, s. 185).

Typologie majetku obce dle P. Tománka

- movitý majetek, nemovitý majetek, finanční prostředky na účtech, finanční majetek (akcie),
- majetek podle věcného (hmotného) hlediska – pozemky, lesy, budovy obecních úřadů, budovy škol, bytové domy, budovy zdravotnických zařízení,

¹² viz. § 38, Zákon o obcích

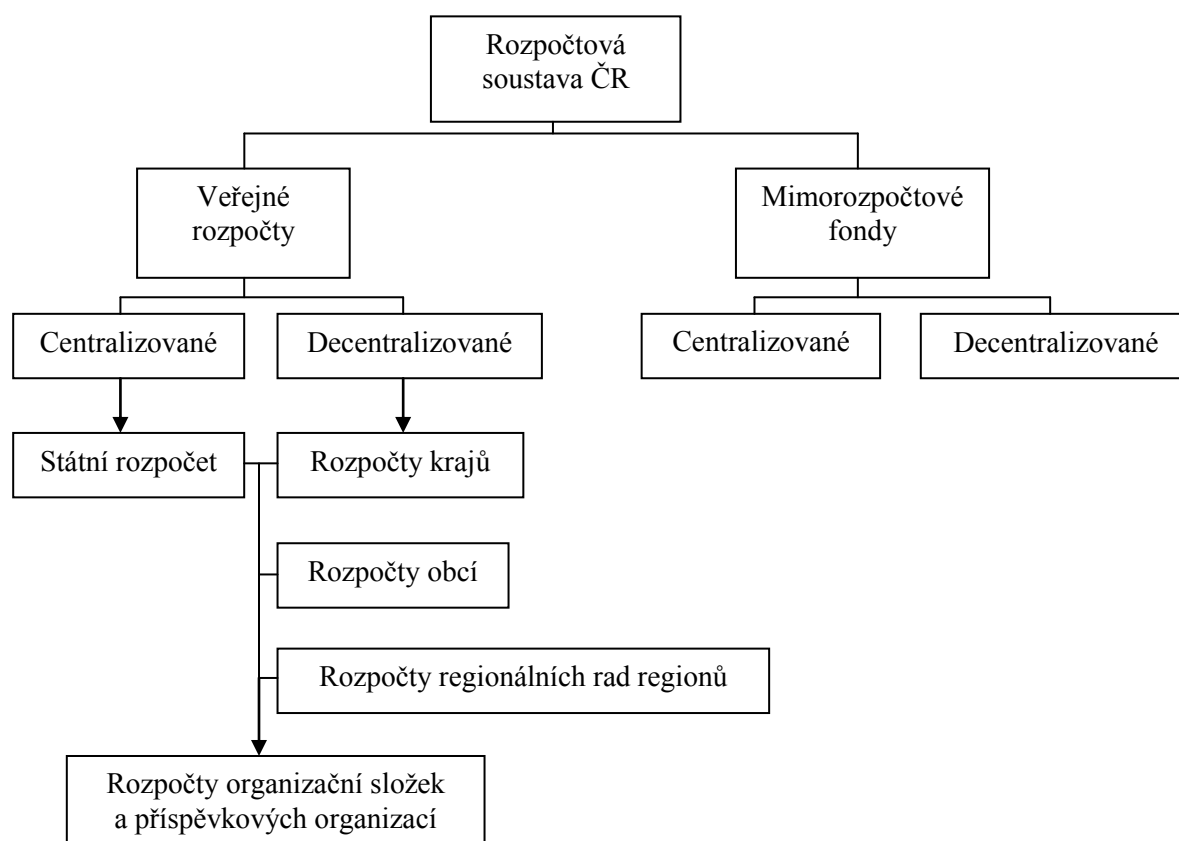
stavby vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod (dále jen ČOV), kulturní zařízení, kulturní památky, sportovní zařízení, hřiště, apod.

- různé vztahy obce k majetku - majetek určený pro vlastní činnost obce (škola, obecní úřad), majetek používaný k dalším účelům (pronájem majetku obce k podnikatelským účelům, obsluhovaný majetek (bytový fond), majetek určený k vlastní hospodářské činnosti (majetek technických služeb města), (Tománek, 2006, s. 187).

Zastupitelstvo obce schvaluje na kalendářní rok **rozpočet**, se kterým obec hospodaří, je součástí soustavy veřejných rozpočtů. Co se týče hospodaření s majetkem obce, musí být využíván účelně a hospodárně. Musí být splněny úkoly vyplývající ze zákonem vymezené působnosti. Obec musí pečovat o svůj majetek, usilovat o rozvoj a vést jeho evidenci. Obec musí svůj majetek chránit před zničením, odcizením, zneužitím a poškozením. Obec za své hospodaření a závazky ručí sama. *Obec nesmí přijmout úvěr, který přesáhne 150 % vlastního rozpočtu minulého roku,* (Novotný, 2007, s. 22).

V následujícím schématu (obr. 2.2) je zobrazeno postavení obecního rozpočtu v rozpočtové soustavě ČR, která se řídí rozpočtovými pravidly. Rozpočet obce patří do skupiny místních rozpočtů společně s rozpočtem kraje a rozpočty regionálních rad regionů, (Hamerníková, Maaytová, 2007, s. 178).

Obr. 2.2: Rozpočtová soustava ČR

Zdroj: Hamerníková, Maaytová, 2007, s. 179

Každá obec hospodaří podle svého rozpočtu, který je sestavován na každý rok. Bývá zpravidla vyrovnaný, ale může být stanoven také jako přebytkový nebo schodkový. Představuje bilanci příjmů a výdajů obce. *Rozpočet obce je decentralizovaný peněžní fond*, (Peková, 1997, s. 108).

Jestliže obec neschválí rozpočet na daný kalendářní rok, hospodaří obec dle tzv. rozpočtového provizoria. Obecně je rozpočtové provizorium používáno často, a to především proto, že před zahájením rozpočtového roku nejsou známy dotace ze státního rozpočtu, výsledky hospodaření, aj.

Při sestavování rozpočtu se obec řídí rozpočtovým procesem, tj. postup, který zahrnuje návrh rozpočtu, jeho schválení, plnění a kontrolu.

Jedním z východisek pro sestavení ročního rozpočtu obce je rozpočtový výhled, jenž mají obce povinnost sestavovat na dobu 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. *Rozpočtový výhled je nástrojem pro střednědobé*

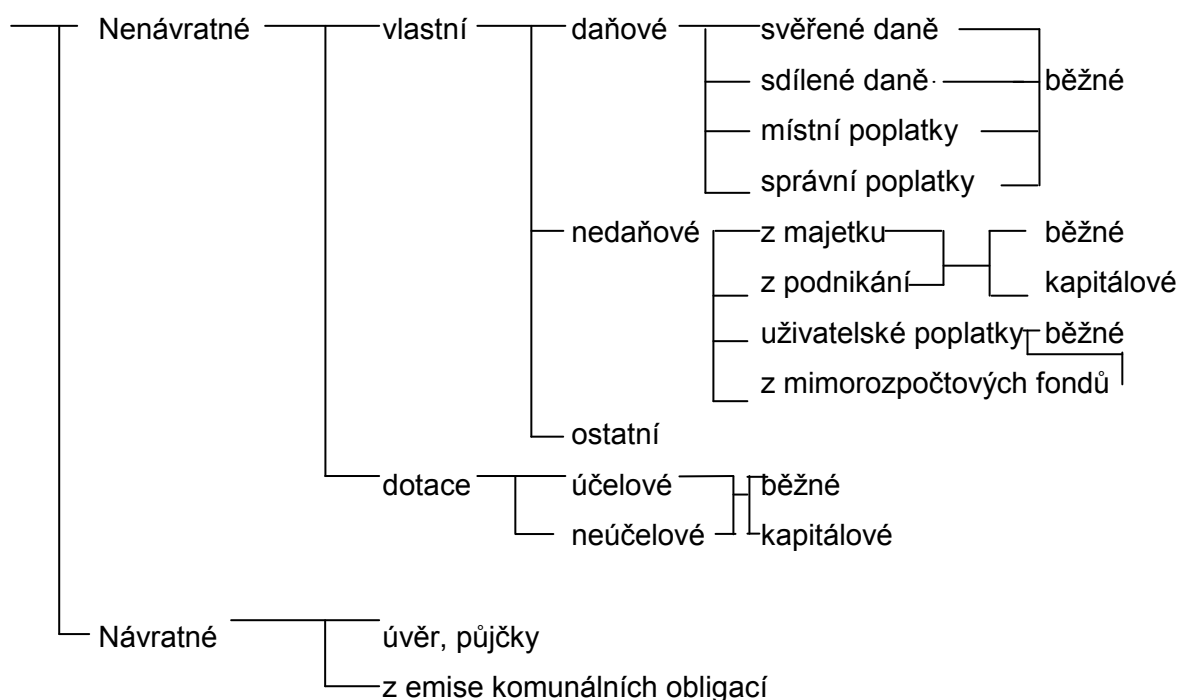
finanční plánování. Základem pro jeho sestavení jsou uzavřené smluvní vztahy a přijaté závazky.

Pokud má obec přebytky z hospodaření z minulých let, mohou sloužit jako zdroje, obcí zřízených, peněžních fondů. Dalšími zdroji těchto fondů mohou být i příjmy běžného roku nebo převody z rozpočtu během roku. Zřizování fondů není povinností obce, avšak obce *obvykle zřizují sociální fond a fond rezerv a rozvoje*. Sociální fond je, stejně jako u soukromého sektoru, určen pro zaměstnance obecního úřadu a do fondu rezerv a rozvoje jsou ukládány přebytky hospodaření, které následně slouží k investicím či rezervě hospodaření.

Rozpočet obce obvykle kontroluje finanční výbor, jenž také hodnotí hospodaření obce. Obec je povinna o svém hospodaření předkládat zprávy Ministerstvu financí, (Tománek, 2006, s. 158, 159, 161, 162).

V rozpočtu obce plánuje **příjmy** výkonný orgán, zastupitelstvo, které je zodpovědné za zajišťování plnění příjmů. Zajištění plnění příjmů je ovšem možné jen u těch příjmů, které lze ovlivnit rozhodnutím územní samosprávy, (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 266)

Obr. 2.3 Příjmy rozpočtu obce

Zdroj: Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 267

Rozdělení příjmů obce dle P. Tománka

Příjmy obce jsou velmi různorodé, jsou rozděleny do 4 tříd:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- kapitálové příjmy,
- dotace.

Daňové příjmy

Obecně představují nejvýznamnější část příjmů veřejných rozpočtů. Daňové příjmy dělí Tománek na daně svěřené a daně sdílené, zahrnují příjmy z daní a poplatků. Výnosy ze svěřených daní plynou do obecního rozpočtu. Obec nemůže rozhodovat o uložení daně, ani stanovovat výši. Naproti tomu výnosy se sdílených daní se rozdělují mezi jednotlivé úrovně veřejných rozpočtů.

Obcím v ČR jsou poskytovány výnosy z daní celkem 9 toky:

- a) daň z nemovitosti – skládá se z daně z pozemku a staveb, celý výnos je svěřen obci, kde se nemovitost nachází, výnos této daně se liší velikostí obcí,
- b) daň z příjmů právnických osob, kdy právnickou osobou je obec – daň, kterou platí obec jako PO z činností, které jsou zdaňovány, celý výnos této daně je určen do rozpočtu té obce, která ji platí,
- c) 30 % výnosu daně z příjmů fyzických osob z podnikání od podnikatelů, kteří mají bydliště na území obce,
- d) daň z příjmů FO ze závislé činnosti (podle zaměstnanců) – poskytována dle počtu pracovních míst, která se nachází na území obce,
- e) daň z příjmů FO z podnikání – podíl z této daně získává obec dle velikostní skupiny, do níž náleží:
- f) daň z příjmů FO ze ZČ,
- g) daň z příjmů FO srážková,
- h) daň z příjmů PO,
- i) DPH, (Tománek, 2006, s. 167 - 170).

Příjmy obcí z poplatků

- Místní poplatky – stanovuje stát zákonem č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích, avšak záleží na obci, které poplatky bude na svém území uplatňovat, resp. mají fakultativní charakter. Zavedení místního poplatku obec schvaluje obecně závaznou vyhláškou, která určí pravidla pro výběr, sazby, poplatky.

Druhy místních poplatků:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, apod.
- Správní poplatky - řídí se zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, vykonávány v rámci přenesené působnosti:
 - ověření podpisu nebo otisku razítka na listině,
 - vydání stavebního povolení ke stavbě RD,
 - poplatek za vydání živnostenského oprávnění, apod.
- Poplatky spojené s životním prostředím jsou z větší části příjmem Státního fondu životního prostředí. Určitá část s vazbou na území konkrétní obce je příjmem rozpočtu obce:
 - poplatky za znečištění ovzduší,
 - poplatky za uložení odpadů,
 - poplatky za povolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových, apod., (Tománek, 2006, s. 172, 173).

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy vznikají z vlastní hospodářské činnosti obce. Jsou jimi např.:

- *příjmy z pronájmů majetku,*
- *příjmy od organizací zřízených a založených obcí,*
- *dary a příspěvky.*

Kapitálové příjmy

Součástí kapitálových příjmů jsou příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

Dotace

Dotace jsou významnou částí příjmů územních rozpočtů. Obce nejsou finančně soběstačné, tím jsou závislé na rozpočtové soustavě, která jim uvolňuje finanční prostředky, (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 272). Jsou poskytovány:

- *ze státního rozpočtu,*
- *ze státních fondů,*
- *od krajů,*
- *z fondů EU.*

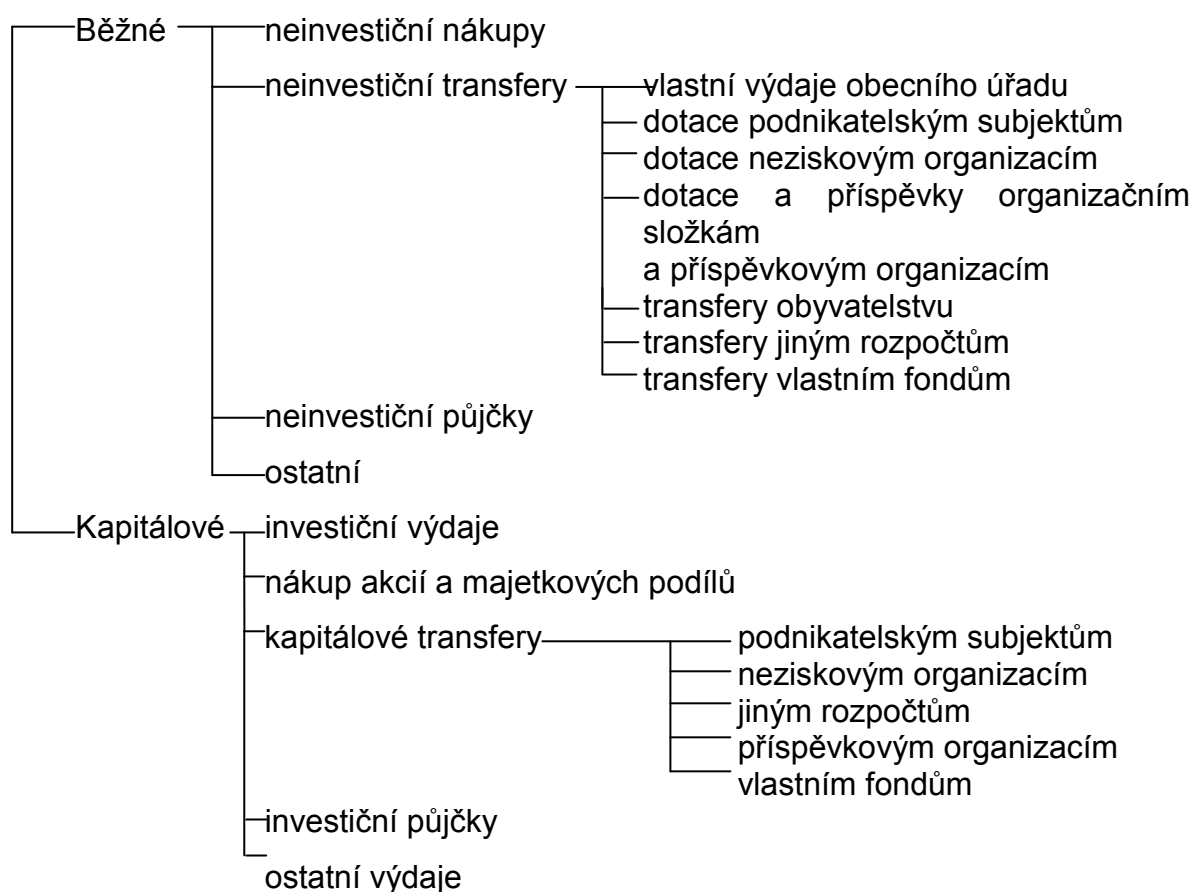
Dotace můžeme dále rozdělit jako nárokové a nenárokové, (Tománek, 2006, s. 174, 175).

Výdaje obce

Územní samospráva se významně podílí na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo, (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 276). Největší skupinu výdajů tvoří alokační výdaje: běžné a kapitálové.

Obce musejí zajišťovat zákonem stanovené výdajové potřeby, jsou při výdeji prostředků ze svého rozpočtu omezovány velikostí jeho zdrojů. Existují i další omezení výdajů obcí, např. při odměňování zastupitelů, poskytování veřejné podpory,...

Obr. 2.4 Výdaje rozpočtu obce

Zdroj: Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 276

Dělení výdajů dle P. Tománka

Běžné (neinvestiční)

- platy zaměstnanců,
- úroky,
- nákupy energií, služeb,

- dary, dávky, transfery,
- platby daní, apod.

Kapitálové (investiční)

- investiční nákupy,
- nákupy akcií a majetkových podílů,
- investiční transfery obyvatelstvu, obcím, organizacím, apod., (Tománek, 2006, s. 179).

2.4 Veřejné statky a služby zajišťované obcí

Lidské potřeby jsou uspokojovány různými statky a službami, které dle charakteru mohou být volné, ekonomické a veřejné. V případě statků zajišťovaných na úrovni veřejné správy se jedná o veřejné statky a služby, kterým bude věnována bližší pozornost, a to z pohledu veřejných statků, které jsou zajišťovány obcemi.

2.4.1 Veřejné statky

Statky jsou předměty, které uspokojují lidské potřeby. *Podle původu se třídí na volné a ekonomické.*

- Volné – člověk má k těmto statkům neomezený přístup, např. voda, vzduch.
- Ekonomické – *produkt ekonomických činností. Běžně se označují jako výrobky, v konečné fázi obchodního řetězce jde o zboží.* Ekonomické statky se dále třídí podle různých hledisek.

Veřejné statky, které zajišťuje obec, se nazývají lokální statky – jsou využívány obyvateli určité lokality, v tomto případě obce, (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 51 - 56). *Veřejné statky zajišťuje obec sama prostřednictvím svých municipálních podniků, nebo prostřednictvím zakázky u soukromého sektoru, zejména v případě smíšených veřejných statků. Při zabezpečování veřejných statků se může spojit se soukromým sektorem a založit také společný podnik, jestliže bude tato varianta hospodárnější.* Veřejné statky obce zabezpečují prostřednictvím rozpočtových a příspěvkových organizací, a také veřejně prospěšných společností, které zřizují. Tyto organizace disponují majetkem, který do nich obec vloží, (Peková, 1997, s. 108).

O konkrétním způsobu zajišťování veřejných statků rozhoduje volený orgán, a to nepřímou volbou. Je třeba zvažovat efektivnost při vynakládání veřejných prostředků a užitek občanů. Veřejné statky, které jsou plánovány ve střednědobém a dlouhodobém horizontu, vyžadují investice. Tyto však bývají nad rámec možností obecního rozpočtu. Protože jsou finanční zdroje obce omezené, je potřeba s finančním krytím investičních akcí počítat v rozpočtovém výhledu, (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 57 - 58).

2.4.2 Veřejné služby

Veřejné služby mohou obce zajišťovat různými způsoby. Mohou se rozhodnout pro způsob, jak budou služby zajišťovat a realizovat. P. Tománek rozlišuje tyto typy forem realizace veřejných služeb:

- činnosti, které obec sama vykonává,
 - činnosti vykonává organizace zřízená obcí (organizační složka nebo příspěvková organizace) nebo
 - organizace založená obcí (obchodní společnost nebo s jinými obcemi či subjekty obecně prospěšnou společností, nadací, apod.),
 - spolupráce s jinými obcemi (sdruží se s jinými obcemi pro výkon příslušné služby a vytvoří dobrovolný svazek obcí nebo se smluvně dohodne s jinou obcí na zajištění této činnosti),
 - nákup služeb (na trhu formou veřejné zakázky),
 - zajištění služeb formou spolupráce veřejného a soukromého sektoru,
- (Tománek, 2006, s. 164).

2.5 Území obce a jeho změny

*Každá část území České republiky je součástí území některé obce, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Obec může mít jedno nebo více katastrálních území.*¹³

Dle Novotného je území obce takové území, na kterém obec vykonává samostatnou a přenesenou působnost, tzv. správní území, (Novotný, 2007, s. 15).

¹³ viz § 18, Zákon o obcích

Počet obcí v České republice se stále mění. Vývoj počtu obcí ve vybraných letech je znázorněn v Obr. 2.5 (viz níže). **Nová obec může vzniknout buď sloučením obcí, oddělením části obce nebo zrušením vojenského újezdu.**

Oddělovaná část obce musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi a tvořící souvislý územní celek a po oddělení musí mít nejméně 1 000 občanů, toto je podmínka, kterou stanovuje zákon o obcích. Stejně podmínky musí splňovat i obec, od které se část obce odděluje. Každý občan má právo se podílet na správě veřejných věcí. A to buď přímo, nebo svobodnou volbou svých zástupců, (Novotný, 2007, s. 15).

Pokud se občané určité části obce chtějí osamostatnit a vytvořit obec novou a samostatnou, musí proběhnout místní referendum. V místním referendu musí s oddělením vyslovit souhlas občané žijící na území té obce, která se chce oddělit.

Musí být ustanoven přípravný výbor, počet jeho členů musí být lichý, nejmenší povolený počet členů výboru je 3. Členem výboru může být jen občan obce, který má trvalý pobyt v té části, která se chce oddělit. Přípravný výbor navrhuje uspořádání místního referenda. Přípravuje také návrh na oddělení části obce a účastní se řízení o oddělení části obce. Návrh na oddělení části obce musí obsahovat datum, ke kterému se část obce odděluje a vymezení území nově vznikající obce, rozdělení majetku, ostatních práv a závazků. V návrhu se uvede také počet občanů obce ke dni podání návrhu na oddělení její části, jakož i počty občanů obce v jednotlivých částech, které se mají oddělit.

O oddělení části obce rozhoduje krajský úřad v přenesené působnosti na návrh obce, na základě kladného výsledku místního referenda. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledků místního referenda, nebo jestliže v návrhu na oddělení části obce provede změny, které jsou v rozporu s rozhodnutím přijatým v místním referendu, může tak učinit kterýkoliv občan obce.

Krajský úřad může oddělení části obce schválit při splnění zákonných podmínek nebo naopak může oddělení odmítnout. *Řízení o oddělení části obce ukončené pravomocným rozhodnutím nelze obnovit a pravomocné rozhodnutí o oddělení části obce nelze přezkoumat ve správním řízení,* (Novotný, 2007, s. 15).

Součástí návrhu na oddělení části obce je písemná dohoda obce a přípravného výboru o rozdělení majetku obce mezi původní obec a nově vzniklou

obec, bylo-li této dohody dosaženo.¹⁴ V oblasti majetku musí obec podle zákona o obcích do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva předat dosavadní obec obci nově vzniklé majetek. V případě, že se obec nedohodne s přípravným výborem na rozdělení, je majetek rozdělen dle zákona.¹⁵

Obec se sloučí, pokud se obce, které se chtějí sloučit, dohodnou na vzniku nové obce. Součástí této dohody musí být název nové obce. Pokud by tento název nebyl předem dohodnut, rozhodne o něm Ministerstvo vnitra. Území nové obce se skládá z území slučovaných obcí a vzniká tak nový subjekt.

Může nastat také situace, že **se obec připojí k jiné obci**, která je zpravidla větší. Obec, ke které se jiná obec připojuje, se stává právním nástupcem zaniklé obce. *Důsledkem připojení je, že dříve samostatná obec přestává být samostatným subjektem práva.* V den, kdy obce spojí, zanikají orgány připojované obce. I když připojovaná obec zanikne, jsou stále v platnosti právní akty externí povahy. *Např. rozhodnutí vydaná orgány připojované obce ve správním řízení nezanikají, k jejich změně či zrušení je třeba postup podle správního řádu.*

Dohodu o sloučení obcí nebo o připojení obce lze uzavřít na základě rozhodnutí zastupitelstev dotčených obcí. Do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí může být podán návrh na konání místního referenda o této věci. Občanům obce je dána možnost, aby hlasováním v místním referendu rozhodnutí zastupitelstva obce o sloučení nebo připojení obce změnili.

Na základě rozhodnutí zastupitelstev, které oznámí obec krajskému úřadu, má být uzavřena dohoda o sloučení nebo připojení obce. Pokud se koná místní referendum o sloučení nebo připojení obce, obec oznámí rozhodnutí v místním referendu, (Novotný, 2007, s. 14).

Vojenské újezdy jsou správní území se zvláštním režimem. Jsou zřizovány pro potřeby obrany České republiky. Státní správu na těchto územích vykonávají újezdní úřady v čele s přednostou újezdního úřadu. Působnost újezdního úřadu je obdobná působnosti obecního úřadu v přenesené působnosti. Na území vojenských újezdů nepůsobí samospráva, nejsou zde samosprávné obce. Zrušením vojenského

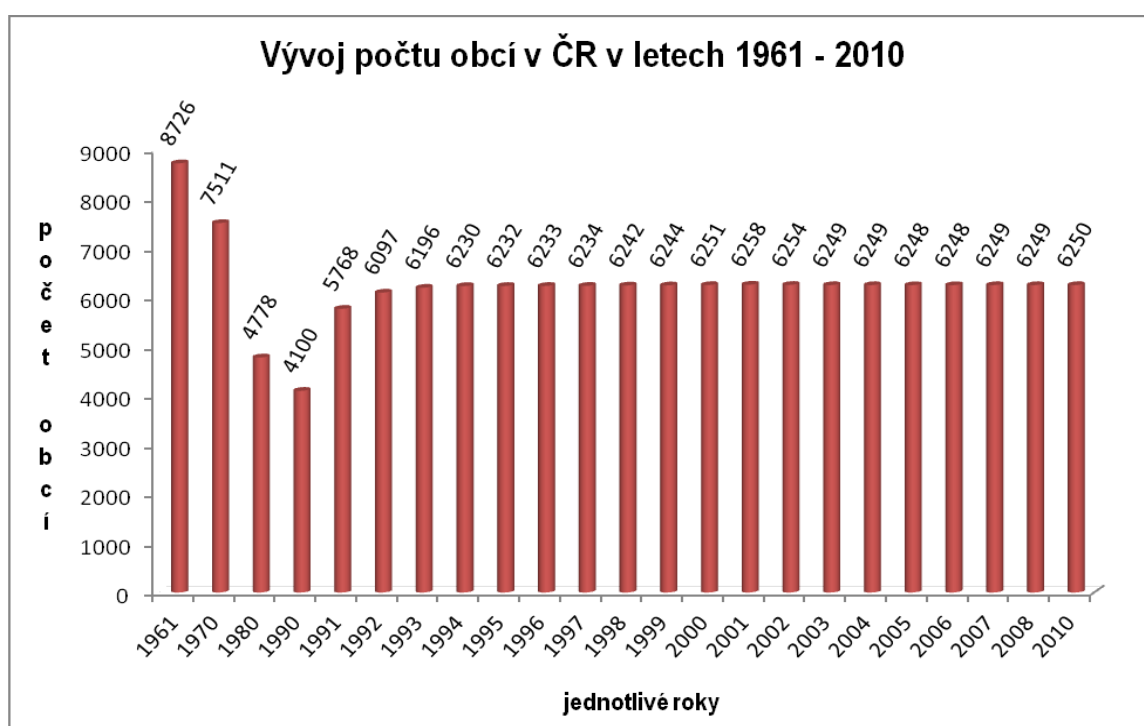
¹⁴ viz. § 22, Zákon o obcích

¹⁵ viz. § 22, Zákon o obcích

újezdu nebo jeho části může vzniknout nová obec se samosprávou, (Novotný, 2007, s. 15).

Při vzniku nové obce mohou nastat také **jiné změny**. Hranice obcí se mohou změnit, aniž by došlo ke sloučení, připojení nebo oddělení části obce. Děje se tak na základě dohody zúčastněných obcí, které o tomto jednají s katastrálním úřadem a po uzavření dohody musí informovat Ministerstvo financí a místně příslušný finanční úřad, (Novotný, 2007, s. 15).

Obr. 2.5: Vývoj počtu obcí v České republice v letech 1961 – 2010

Zdroj: ČSÚ, Vývoj počtu obcí v České republice, vlastní zpracování

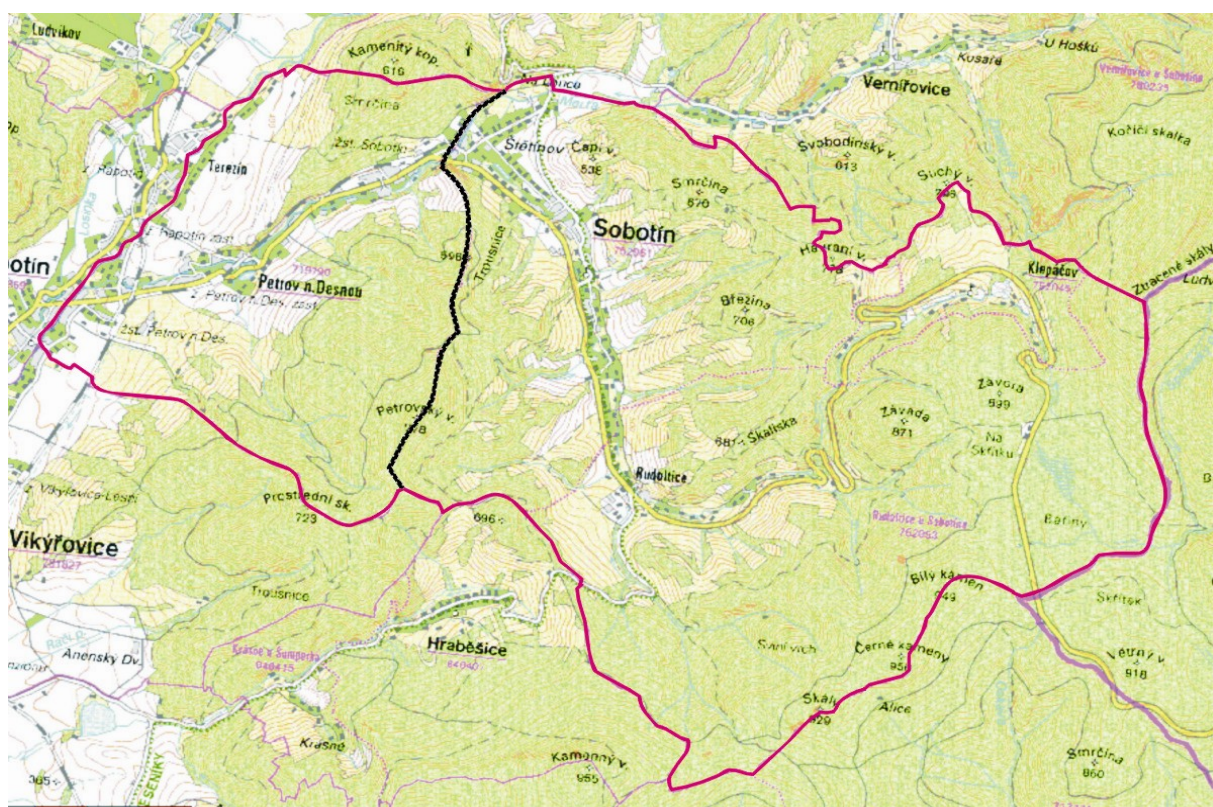
Graf (Obr. 2.5) poukazuje na vývoj počtu obcí v letech 1961 – 2010. V 70. letech začala postupná integrace všech obcí v České republice. V důsledku celospolečenských změn v roce 1989 se začaly obce, které byly dříve násilně sloučeny opět osamostatňovat na základě zákonem stanovených podmínek. Tato dezintegrace byla nejvýraznější v letech 1990 až 1991, kdy se počet obcí zvýšil o 1.668. Následně od roku 2003 až po současnost se počet obcí nijak výrazně nemění.

3 NOVÁ OBEC PETROV NAD DESNOU

Obec Sobotín a Petrov nad Desnou se nachází na území Olomouckého kraje a společně se Zlínským krajem tvoří region NUTS 2 Střední Morava.

K 01.01.2009 měly tyto obce celkem 2 357 obyvatel na katastrálním území (dále jen k.ú.) 4 400 ha.¹⁶

Obr. 3.6: Katastrální území obce Sobotín – náznak oddělení místní části Petrov nad Desnou

Zdroj: Katastr nemovitostí, vlastní zpracování

Území původní obce Sobotín a oddělení obce Petrov nad Desnou znázorňuje Obr. 3.6, mapa katastrálního území. Z mapy je zřejmé, že obec Petrov nad Desnou tvoří necelou třetinu z původní rozlohy.

¹⁶ viz Statistická ročenka Olomouckého kraje 2010, dostupné [online]
< <http://www.olomouc.czso.cz/csu/2010ediciplan.nsf/krajkapitola/711011-10-2010-01>>

Podle platné právní úpravy může nová obec vzniknout při splnění podmínek, které byly popsány v kapitole 2.6. Petrov nad Desnou, místní část obce Sobotín, tyto podmínky splnila a stala se tak samostatnou obcí. Lze tedy očekávat, že bude schopna zajistit svým občanům základní veřejné statky a služby vyplývající z povinností územně správných celků (dále jen ÚSC) uvedených v zákoně o obcích. Patří mezi ně zejména doprava a spoje, odpadové hospodářství, péče o zeleň, zajištění povinné školní docházky v základní škole (dále jen ZŠ) a mnoho dalších. K dalším předpokladům moderní obce patří to, že na jejím území má sídlo praktický a zubní lékař, pošta, apod.

Samostatná obec Petrov nad Desnou, jejíž součástí je osada Terezín, vznikla 1. ledna 2010 oddělením od obce Sobotín. Ke dni vzniku evidovala 1 173 obyvatel.

3.1 Průběh vlastního vzniku samostatné obce Petrov nad Desnou

Následující podkapitola obsahuje soupis činností, jež musely být provedeny pro vznik nové obce. V podkapitole jsou rovněž popsány také úkony a postupy, stanovené především zákonem o obcích a zákonem o místním referendu, které obce musely vykonat.

3.1.1 Přípravný výbor, návrh na konání referenda

K tomu, aby mohla vzniknout nová obec oddělením části obce, je potřeba splnit několik podmínek daných zákonem, které jsou zmíněny v kapitole 2.6.

Důležitou podmínkou je, že *s oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané žijící na území té části obce, která se chce oddělit.*¹⁷ Všechny tyto podmínky místní část Petrov nad Desnou splnila, následně byly zahájeny další činnosti potřebné ke vzniku nové obce.

Následující postup činností bude popsán dle zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů (dále zákona o místním referendu) v aplikaci na konkrétní případ.

Základní podmínkou pro podání návrhu na konání referenda o **osamostatnění** Petrova nad Desnou byla podpora alespoň 30 % oprávněných

¹⁷ viz § 21, Zákon o obcích

osob, tj. osob s trvalým bydlištěm v Petrově nad Desnou, starších 18 let. V Petrově to znamenalo získat podpis cca 330 obyvatel.¹⁸ Byl ustanoven přípravný výbor, který zpracoval návrh na konání referenda, který musel mít všechny zákonem stanovené náležitosti a obsahovat i znění otázky, označení území, kde se má referendum konat, kterým bylo k.ú. Petrov nad Desnou, odhad nákladů spojených s konáním referenda a realizací jeho rozhodnutí, podpisové listiny atd.

Tento návrh byl předán obecnímu úřadu v Sobotíně, který jej musel ve stanovené lhůtě posoudit, vyžádat si od přípravného výboru případná doplnění nebo opravy. Potom jej rada obce Sobotín předložila k projednání nejbližšímu zasedání zastupitelstva obce Sobotín.

Po všech zákonných procedurách zastupitelstvo obce Sobotín usnesením rozhodlo o vyhlášení místního referenda a stanovilo den jeho konání, a to nejpozději do 90 dnů po dni vyhlášení.

Dle zákona o místním referendu je referendum platné, jestliže se jej zúčastní nadpoloviční většina oprávněných voličů a pro oddělení obce se vysloví nadpoloviční většina všech oprávněných voličů zapsaných na seznamech voličů.¹⁹

3.1.2 Vyhlášení referenda a jeho průběh

Zastupitelstvo obce Sobotín na svém zasedání dne 12.06.2008 na základě žádosti přípravného výboru **vyhlásilo den konání referenda o osamostatnění, na 6. září 2008.**

Dle zákona o místním referendu je po vyhlášení místního referenda zřizována pro hlasování okrsková a místní komise, jejíž úkoly a pravomoci jsou uvedeny v zákoně o místním referendu. Činnost komisí byla ukončena uplynutím patnáctého dne po vyhlášení výsledků hlasování. Před zahájením hlasování obecní úřad komisi předal výpis ze stálého seznamu voličů, kteří obdrželi hlasovací průkazy. Nejpozději 15 dnů přede dnem konání referenda byl starosta obce Sobotín povinen zveřejnit oznámení o době a místě konání referenda. Oprávněné osoby se musely prokázat totožností a státním občanstvím. Před zahájením samotného hlasování bylo nutné, aby předseda provedl kontrolu hlasovací místnosti, hlasovací schránky a přenosné hlasovací schránky, které musely být prázdné a zapečetěné. Následně bylo zahájeno hlasování.

¹⁸ viz § 8, Zákon o místním referendu

¹⁹ viz § 48, Zákon o místním referendu

V průběhu celého procesu bylo nutné dbát na dodržování zásad a způsobu hlasování dle zákona. Po ukončení hlasování byla místnost uzavřena.²⁰

Po sečtení hlasů byl proveden zápis o výsledku hlasování, který byl veřejně vyhlášen na úřední desce obecního úřadu. V souladu se zákonem musí starosta obce vyhlásit místní referendum, výsledek hlasování a provedení rozhodnutí, které bylo přijato v místním referendu, a to do 5 dnů od této skutečnosti.²¹ *Jde-li o místní referendum, v němž se rozhoduje o oddělení části obce nebo o sloučení obcí, anebo o připojení obce k jiné obci, je rozhodnutí přijato, jestliže pro ně hlasovala nadpoloviční většina oprávněných osob zapsaných v seznamu oprávněných osob, v případě oddělení, v té části obce, popřípadě částech obce, která se má oddělit.*²²

²⁰ viz §47, Zákon o místním referendu

²¹ viz §47, Zákon o místním referendu

²² viz §48, Zákon o místním referendu

3.1.3 Výsledky referenda o osamostatnění místní části Petrov nad Desnou

Výsledky vyhlášeného místního referenda jsou volně přístupné na webových stránkách Ministerstva vnitra. Hlasování se zúčastnilo 958 oprávněných osob, z toho 583 platně vydaných. O výsledku referenda bylo rozhodnuto kladně, a to 505 hlasy platných oprávněných účastníků. Na základě výsledků z provedeného referenda došlo k rozhodnutí v otázce osamostatnění obce Petrov nad Desnou.

Obr. 3.7 Výsledky místního referenda

MÍSTNÍ REFERENDA

Pořad. číslo	č. j.	Obec (okres, kraj)	Otázka	Datum konání míst. referenda	Datum ohlášení MV	Konkretizace výsledků	Výsledek hlasování
53	MV-45735/ODK-2008	Obec Bystrovice, okr. Olomouc, Olomoucký kraj	Souhlasíte s tím, aby obec Bystrovice všemi dostupnými právními prostředky zabránila realizaci logistického centra, příjezdové komunikace, případně jiných skladovacích hal či průmyslových objektů, na všech pozemcích mezi částí Žerůvky, biocentrem a rychlostní komunikací R46?	zatím nestanoveno	26.5.2008	Návrh na konání místního referenda neschválen (usnesení zastupitelstva obce 20.8.2008)	
54	MV-52215/ODK-2008	Obec Sobotín, okr. Šumperk, Olomoucký kraj	Souhlasíte se vznikem nové obce Petrov nad Desnou oddělením od současné obce Sobotín?	6.9.2008	18.6.2008	958 oprávn. osob, vydaných 602, platných 583, Ano-505, Ne-78	platné a závazné, přijato "ANO"
55	MV-63195/ODK-2008	Obec Bousín, okr. Prostějov, Olomoucký kraj	Souhlasíte s výstavbou větrných elektráren na k. ú. Bousín a Repechy?	19.7.2008	31.7.2008	111 oprávn. osob, vydaných, odevzdaných a platných 85, Ano-25, Ne-59	platné a závazné přijato "NE"

Zdroj: Ministerstvo vnitra ČR, dostupné online, vlastní zpracování

Po vyhlášení výsledků referenda vypracovala dosavadní obec Sobotín společně s přípravným výborem návrh na oddělení místní části Petrov nad Desnou (do 30 dnů) a podala jej na krajský úřad v Olomouci.

Zákon stanovuje náležitosti, které návrh musí mít:

- název nové obce,
- vymezení jejího území,
- rozdělení majetku, včetně všech pohledávek a závazků,
- rozdělení právnických osob a organizačních složek obce atd.

Krajský úřad svým rozhodnutím schválil návrh na oddělení Petrova nad Desnou a zaslal jej Ministerstvu vnitra a dalším úřadům. Nabytím právní moci tohoto rozhodnutí krajského úřadu byla ukončena činnost přípravného výboru. Ministerstvo vnitra pak vyhlásilo volby v obou nově vzniklých obcích.²³

3.1.4 Rozhodnutí krajského úřadu, volby, ustavující zastupitelstvo

Na základě rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru správního a legislativního, o schválení návrhu obce Sobotín na oddělení části Petrov nad Desnou od obce Sobotín byl správou nové obce pověřen Ing. Bc. Vlastimil Bořuta.

Úkolem Ing. Bc. Bořuty bylo zabezpečení správy obce a uspořádání voleb v nové obci v termínu, který vyhlásil ministr vnitra České republiky. Volby byly vyhlášeny na 9. ledna 2010. Oznámení o době a místě konání voleb bylo zasláno Krajským úřadem Olomouckého kraje na Obecní úřad Sobotín (viz Příloha č. 1). Přípravný výbor navrhl, aby zastupitelstvo obce Petrov nad Desnou bylo jedenáctičlenné, s čímž souhlasilo i Ministerstvo vnitra České republiky. Po volbách se uskutečnilo ustavující zastupitelstvo, a to dne 3. února 2010, kde 11 členů zvolilo starostu, místostarostu a kontrolní a finanční výbor nově vzniklé obce. Po těchto volbách ukončil svou činnost výše uvedený správce obce.

²³ viz § 22, Zákon o obcích

3.2 Samostatná obec Petrov nad Desnou

V následující podkapitole je popsán proces rozdělení majetku, tvorby rozpočtu nové obce, zajištění veřejných statků a služeb.

V důsledku oddělení obce Petrov nad Desnou od obce Sobotín bylo nutné zajistit vyrovnaní s obcí Sobotín. Jednalo se složitý a nejednoznačný proces, jehož cílem bylo rozdělit majetek mezi uvedené dvě obce, zpracovat rozpočty, zajistit adekvátní poskytování veřejných statků a služeb. Na tomto místě jsou uvedeny a stručně popsány nutně provedené změny. Jejich dopady a další souvislosti tvoří součást Kapitoly 4.

3.2.1 Působnost obce

Samostatnou i přenesenou působnost zajišťuje Obecní úřad Petrov nad Desnou. Obec Petrov nad Desnou je obcí s pověřeným obecním úřadem tzn., že má omezený výkon v přenesené působnosti výkonu státní správy a patří do 2. kategorie obcí dle míry přenesené působnosti.

V rámci **samostatné působnosti** nová obec působí tak, aby co nejvíce zpříjemnila život svým občanům, zkvalitňovala poskytování veřejných služeb a statků. Zároveň se snaží občany zavázat k tomu, aby dodržovali pravidla obce. Petrov nad Desnou vydala v rámci své samostatné působnosti obecně závazné vyhlášky zabývající se činnostmi, které nespádají do přenesené působnosti výkonu státní správy:

- evidence psů,
- životní prostředí,
- investiční činnost,
- projektový manažer, apod.

V rámci **přenesené působnosti** může vykonávat pouze určité úkony, jedná se o ekonomiku a finance, evidenci obyvatel, poplatky, agendu sociální a kulturní, stavební, pozemky, apod. Další správní činnosti pro obec zajišťuje Městský úřad Šumperk (Stavební úřad, Matriční úřad).

Obec smluvně zajišťuje agendu přestupků. Proces povolování kácení stromů zajišťuje úředník obce. O financování dopravní obslužnosti (autobusová doprava) má

uzavřenou Dohodu o dopravní obslužnosti s Městem Šumperk. Obec je součástí Svazku obcí údolí Desné (dále jen SOÚD), který byl založen za účelem zprovoznění železniční tratě Šumperk – Kouty nad Desnou, Petrov nad Desnou – Sobotín, která byla zcela zničena povodní. Celá trať byla zprovozněna 30.05.1999. Od roku 2002 provozovala drážní dopravu stála společnost Connex Morava a.s., Ostrava – v současné době již Veolia Transport a.s., Ostrava. Trať je třeba udržovat, tuto činnost zajišťuje společnost SART - stavby a rekonstrukce a.s., Šumperk.²⁴

3.2.2 Majetek nové obce

Proces rozdělení majetku mezi Petrovem nad Desnou a Sobotínem začal 3. února 2010, kdy byla na základě usnesení z ustavujícího zastupitelstva převedena část majetku obce Sobotín na obec Petrov nad Desnou.

Toto převedení se dělo na základě návrhů dílčích dohod uzavřených mezi oběma obcemi. Dohody pojednávaly o tom, že pozemky, budovy, stavby a v nich umístěný inventář zůstane té obci, na jejímž území leží.

Na 5. zasedání zastupitelstva obce Petrov nad Desnou byl odsouhlasen přepis pozemků a nemovitostí na katastru Petrova nad Desnou a bylo nutné uzavřít:

- a) Dohodu o dílčím rozdělení majetku – pozemků mezi obcemi Sobotín na Petrov nad Desnou, ležících na katastru obce Petrov nad Desnou zapsaných na listu vlastnictví (dále jen LV) 1 pro k.ú. 719790 Petrov nad Desnou (budovy),
- b) Dohodu o dílčím rozdělení majetku – pozemků mezi obcemi Sobotín a Petrov nad Desnou, ležící na katastru obce Petrov nad Desnou zapsaných na LV č. 10001 pro k.ú. 719790 Petrov nad Desnou (pozemky).²⁵

Hodnoty převedeného majetku jsou obsaženy v kapitole 4.

²⁴ viz Svazek obcí údolí Desné, dostupné [online] < <http://www.udoli-desne.cz/> >

²⁵ viz Usnesení 5. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Petrov nad Desnou

3.2.3 Rozpočet

Podobně jako majetek bylo nutné převést i závazky, a to opět na základě dílčích dohod s obcí Sobotín a podle územní příslušnosti. Jedná se o **převod zůstatků závazků** dle dílčích dohod obce Sobotín k 31.12.2009 ve výši **5 016 334,70 Kč**, jednalo se o:

- zůstatek úvěru u Volksbanky na dostavbu ZŠ Petrov – **997 061,60 Kč**,
- zůstatek úvěru u Volksbanky na dostavbu MŠ Sluníčko – **1 042 710,60 Kč**,
- zůstatek úvěru u Volksbanky na plynofikaci – **1 976 562,50 Kč**,
- vodohospodářská zařízení Šumperk na kanalizaci - **1 000 000,00 Kč**.

Rozpočet obce bylo v roce 2010 velmi těžké sestavit. Dle dostupných informací obou starostů poskytla obec Sobotín správci nově vzniklé obce pro zahájení hospodaření obce 40 000 Kč. Tyto finance sloužily k pokrytí prvotních nákladů nově vzniklé obce (výdajů na poštovní známky, zřízení účtů, zhotovení razítek, apod.).

Na účet Obce Sobotín byly připsány, z Ministerstva vnitra České republiky, sdílené daně na rok 2010, jejichž součástí byly i daně pro oddělenou obec Petrov nad Desnou (viz Obr. 3.8). Koeficient výtěžnosti byl dle finančního úřadu pro obce znám až v měsíci září roku 2010. To znamenalo, že i když obec Sobotín schválila rozpočet do 31.03.2010, musela počítat se změnami ve svém rozpočtu. Z tohoto důvodu obec hospodařila, do této doby, dle rozpočtového provizoria.

Dle vyhlášky Ministerstva financí České republiky č. 276/2009 vydané 24.08.2009 a platné s účinností od 01.09.2009 měla společná obec 2 375 občanů. Na tento počet občanů byl nastaven koeficient v přepočtu sdílených daní finančním úřadem. Celkové daně dle skutečnosti činily 17 141 401 Kč. V roce 2010 byly daně přepočteny na počet obyvatel dle jednotlivých obcí.²⁶

Finanční prostředky při dnešním chodu státní správy nejsou zanedbatelné a tvoří minimálně ¼ rozpočtu každé z obcí, ať už nové nebo stávající.

²⁶ Dle ČSÚ - Počet obyvatel v Petrově nad Desnou k 01.01.2010 činil 1.175 obyvatel, rozloha obce 1 200 ha a Sobotín 1 246 obyvatel a rozloha obce 3 200 ha.

Obr. 3.8 Návrh rozpočtu obce Sobotín na rok 2010 (v tis. Kč.), zkrácená verze

Rozpočet 2010 - příjmy		Rozpočet 2010 - výdaje	
Sdílené daně Sobotín	8.107	Petrov - sdílené daně	5.097
Sdílené daně Petrov do 31.08.2010	5.097	Pitná voda	1.098
MŠ Koťátka	1.000	ZŠ a MŠ Údolí Desné	1.400
Daň z nemovitostí	870	Výstavba a údržba inž. sítí - plyn	1.000
Bytové hospodářství	433	Sběr a svoz komun. odpadů	700
Domovy - DPS	330	Domovy - DPS	1.062
Daň z nemovitostí	870	Zastupitelstvo obce	1.000
Poplatek za likvid. kom.odpadu	646	Činnost vnitřní správy	3.500
Bytové hospodářství	433	Místní komunikace - silnice	500

Zdroj: Návrh rozpočtu obce na rok 2010, vlastní zpracování

Obr. 3.8 je zkrácenou verzí **návrhu rozpočtu obce Sobotín na rok 2010**. Tabulka obsahuje největší výdajové a příjmové položky rozpočtu obce Sobotín. Podrobný rozpočet je uveden v Příloze č. 2.

Největší příjmovou položkou tohoto rozpočtu jsou sdílené daně Sobotín, jejich výše činí 8 107 000 Kč. Jednotlivé položky sdílených daní jsou vyjmenovány v kapitole 2.3.2. Dalším významným příjmem jsou sdílené daně obce Petrov nad Desnou, které na účet obce Sobotín přicházely z Ministerstva financí České republiky do 31.08.2010 a činily 5 097 000 Kč. Třetí největší položku návrhu rozpočtu na příjmové straně tvoří finance z prodeje Mateřské školy Koťátka, avšak tento prodej se neuskutečnil, neboť do poslední chvíle bylo naplňováno usnesení zastupitelstva vzhledem k prodeji nevyužité budovy bývalé Mateřské školy Koťátka.

Po stránce výdajové jsou největší položkou v rozpočtu obce Sobotín sdílené daně Petrov. Tyto prostředky byly poukázány na nově zřízený účet nově vzniklé obce Petrov nad Desnou. Druhou největší výdajovou položkou jsou náklady na činnost vnitřní správy, které činily 3 500 000 Kč a zahrnovaly např. náklady na topení v obecních budovách, elektřinu, náklady na provoz obce, apod. Obec Sobotín přispívá na provoz školské právnické osoby (dále jen ŠPO) Základní školy a Mateřské školy Údolí Desné a tento příspěvek představuje další významný výdaj v rozpočtu obce.

3.2.4 Zajištění veřejných služeb

Dokud nebyly schváleny obecně závazné vyhlášky v obci Petrov nad Desnou, platily zde v souladu se zákonem původní obecně závazné vyhlášky obce Sobotín. Obec Petrov nad Desnou v souladu se zákonem o obcích poskytuje obec svým občanům řadu veřejných služeb:

- **Odpadové hospodářství** – kromě svozu komunálního odpadu, plastů, skla a nebezpečného odpadu obec rozšířila od 01.07.2010 sběr komodit (tetrapaků) a papíru, od 01.04.2011 sběr BIO odpadu. Byla zrušena povinnost lepení známek na popelnice a byl zrušen zákaz odvozu volně položených pytlů s komunálním odpadem.
- **Péče o veřejnou zeleň** – za tuto oblast je odpovědný 1 stálý zaměstnanec a 6 pracovníků z řad místních obyvatel, kteří jsou dlouhodobě v evidenci Úřadu práce.
- **Rozesílání informačních SMS** z obce systémem InfoKanál Petrov nad Desnou registrovaným uživatelům, návod na registraci je uveden na webu obce, tuto nově zavedenou službu (od 19.07.2010) občané velmi přivítali, jsou totiž pravidelně informováni o dění v obci, např. o konání různých kulturních a společenských akcí, o přerušení dodávek vody, o výlukách na železnici, apod.
- **Veřejné osvětlení** – opravy jsou zajišťovány externí firmou.
- **Webové stránky obce** – obec po svém vzniku zřídila oficiální webové stránky, které jsou pravidelně (téměř každodenně) aktualizovány. Obsahují veškeré informace o obci a dění, součástí jsou i dokumenty, kontakty, fotogalerie a ankety, ve kterých mohou občané vyjádřit své názory.
- **Zimní údržba komunikací** (úklid sněhu, posyp apod.) – provoz komunikací nové obce je v zimních měsících zabezpečen 1 stálým zaměstnancem, obec si pronajímá potřebnou techniku, při mimořádných situacích (kalamitní stavy) jsou obcí osloveni podnikatelé z obce, vybavení potřebnou technikou,
- **Školství** – obec není zřizovatelem školy a žádné školské zařízení přímo neřídí. V kapitole 3.2.1 bylo zmíněno, že obec je součástí **Svazku obcí údolí Desné**, který založil 01.01.2008 nový školský subjekt – ŠPO s názvem Základní škola a Mateřská škola údolí Desné. Všichni členové svazku,

jednotlivé obce, této svazkové škole zapůjčily svůj majetek (budovy a inventář) a prostřednictvím příspěvků financují její provozní náklady.²⁷

Základní škola a Mateřská škola údolí Desné

Školská právnická osoba vznikla sloučením všech školních i předškolních zařízení a jídelen v katastru obcí Rapotín, Sobotín, Petrov nad Desnou (do 31.12.2009 součástí Sobotína). Všechna zařízení a pracoviště jsou vyznačena v obr. 3.9.

Svazková škola, s právní formou ŠPO, vznikla jako druhá tohoto typu v naší republice. Hlavním důvodem sloučení byl rapidní pokles žáků na školách a transparentnější financování. Sloučením došlo ke snížení administrativy na jednotlivých školách a zjednodušila se komunikace s vedením škol.²⁸

Obr. 3.9 Mapa pracovišť ZŠ a MŠ Údolí Desné

Zdroj: ZŠ a MŠ Údolí Desné, dostupné online

²⁷ Zdroj: poznatky z osobního rozhovoru se starostou nové obce

²⁸ viz ZŠ a MŠ Údolí Desné, dostupné [online] <<http://www.skolydesna.cz/>>

Místní akční skupina Šumperský venkov

Dne 27.03.2006 bylo na Ministerstvu vnitra České republiky zaregistrováno občanské sdružení Místní akční skupina Šumperský venkov (dále jen MAS) se sídlem v Novém Malíně. Členové MAS jsou:

- jednotlivé obce na Šumpersku (jednou ze zakládajících obcí tohoto sdružení byla i obec Sobotín s místní částí Petrov nad Desnou, nově vzniklá obec Petrov nad Desnou v tomto sdružení na základě rozhodnutí orgánů obce setrvala.)
- podnikatelé,
- neziskové organizace z oblasti.

Cílem tohoto sdružení je podpora rozvoje venkova na Šumpersku. *Hlavním důvodem jeho vzniku byla příprava mikroregionu na program Evropské unie LEADER v programovém období 2007 – 2013, jenž podporuje rozvoj venkovských oblastí. Nejdůležitějším úkolem sdružení je zejména vytvoření a následné naplnění rozvojové koncepce a strategie a rozvíjení mezisektorové spolupráce.*

MAS musí prokázat v rámci předložené strategie, že finanční prostředky přidělené regionu budou smysluplně využity pro rozvoj regionu a financované projekty budou skutečně řešit strategicky nejdůležitější problémy rozvoje území.²⁹

²⁹ viz Místní akční skupina Šumperský venkov, dostupné [online]
<<http://sumperskyvenkov.cz/>>

4 HODNOCENÍ EFEKTŮ ODDĚLENÍ OBCE

V návaznosti na údaje uvedené v předchozí kapitole, bude na tomto místě provedeno hodnocení ukazatelů, v důsledku vzniku nové obce. Předmětem hodnocení jsou právní důsledky, ekonomické změny, změny v poskytování veřejných statků a služeb. Těmto oblastem se věnují jednotlivé samostatné části.

4.1 Právní důsledky oddělení obce

V prvopočátcích vzniku nové obce tento proces provázejí právní důsledky oddělení obce, tyto jsou popsány níže.

4.1.1 Právní nástupce, nové volby, právní předpisy

V případě vzniku nové obce jejím osamostatněním se právním nástupcem stává nová obec Petrov nad Desnou.

Podmínky a postup vyhlášených nových voleb byly popsány v 3.1.4. Do doby, než došlo k ustanovení nového zastupitelstva obce, které bylo schopné vydávat vlastní OZV, na území obce Petrov nad Desnou platily OZV obce Sobotín.

4.2 Ukazatele ekonomických dopadů

V této podkapitole jsou porovnány rozpočty jednotlivých obcí v letech 2010 a 2011.

4.2.1 Rozpočet obce a zajištění financování obce

Rozpočet obce je nezbytnou součástí činnosti obce, od kterého se dále odvíjí činnosti a způsoby zajištění jejich financování. Před oddělením obce Petrov nad Desnou tuto úlohu plnil rozpočet obce Sobotín. Po vzniku nové obce Petrov bylo nutné sestavit nové rozpočty pro obě nově vzniklé obce. Bylo nutné stanovit závazné ukazatele příjmů a výdajů obou obcí.

Na tomto místě je porovnána struktura návrhů rozpočtů obou obcí v roce 2010 a také návrhy rozpočtů pro rok 2011. Ve vztahu k uvedeným návrhům jsou zhodnoceny významné výdajové a příjmové položky.

Struktura rozpočtů v roce 2010

Návrhy rozpočtů obou obcí na rok 2010 jsou uvedeny v Přílohách č. 2 a 3.

Sobotín 2010: příjmy = výdaje = 18 499 000 Kč

Návrh rozpočtu obce Sobotín pro rok 2010 byl sestavován v době, kdy se její místní část Petrov nad Desnou oddělila. V příjmové části návrhu rozpočtu jsou nejvyšší částí sdílené daně Sobotín 8 107 000 Kč a sdílené daně Petrov nad Desnou, které činily 5 097 000 Kč. Po osamotnění byly sdílené daně Petrov byly převedeny na účet obce Petrov nad Desnou. Tato skutečnost je popsána v kapitole 3.2.3. Nejvyšší výdajové položky jsou vyčleněny na činnost správy obce, provoz školských zařízení, apod.

Petrov nad Desnou 2010: příjmy = výdaje = 9 610 000 Kč

Zastupitelstvo nově vzniklé obce řešilo nelehkou situaci, kterou byla příprava rozpočtu. Zastupitelé se při sestavování rozpočtu nemohli opírat o skutečnosti z minulých let, museli se řídit pouze odhady, které vycházeli z financování bývalé společné obce Sobotín. Při sestavování rozpočtu bylo nutné přihlížet k odhadu předpokládaného vývoje ekonomiky.

Pokud zhodnotíme samotný vytvořený návrh rozpočtu obce Petrov pro rok 2010, na straně výdajů byly největší finanční prostředky poskytovány na provoz školských zařízení, udržení dopravní obslužnosti nové obce, údržbu obecních komunikací. Velká pozornost byla také věnována třídění a likvidaci komunálních odpadů a podpoře kulturního a společenského života obce.

Na výdajové straně rozpočtu byly finanční prostředky určeny k činnosti zastupitelstva, správě a spojené s provozem Obecního úřadu. Bylo nutné také zajistit vybavení budovy úřadu technickým zázemím, nábytkem, softwarem, apod.

Struktura rozpočtů v roce 2011

Návrhy rozpočtů obou obcí na rok 2011 jsou v Přílohách č. 4 a 5.

Sobotín 2011 – příjmy = výdaje = 14 751 000 Kč

Sdílené daně v návrhu rozpočtu obce Sobotín na rok 2011 činí 9 280 000 Kč. Dalším významným příjmem obce je zůstatek na běžném účtu z roku 2010, tj. 1 586 000 Kč.

Ve výdajích je největší položkou činnost vnitřní správy a to ve výši 2 644 000 Kč, příprava žádostí o dotace, Domovy důchodců a Dům s pečovatelskou službou a příspěvek na školství ve výši 1 083 000 Kč.

Petrov nad Desnou 2011 – příjmy = výdaje = 8 598 000 Kč

Největším příjmem obce Petrov nad Desnou v roce 2011 jsou sdílené daně, které činí 6 750 000,- Kč. Největšími výdajovými položkami je činnost místní správy, tj. 1 864 000,- Kč a splátky úvěrů 1 260 000 Kč. K dalším významným položkám patří příspěvky na provoz školských zařízení v obci a dalších veřejných služeb (odpadové hospodářství, péče o vzhled obce a veřejná zeleň, veřejné osvětlení, apod.)

Nová obec hospodaří v roce 2011 s výrazně nižším ročním rozpočtem, tj. o 6 153 000 Kč. Obec Sobotín totiž disponuje Bytovým hospodářstvím a Domem s pečovatelskou službou, což znamená, že příjmem rozpočtu obce jsou finanční prostředky plynoucí z nájemného a poskytovaných služeb.

4.2.2 Majetek obce

Další nutno změnou bylo rozdělení majetku jednotlivých obcí, které proběhlo na základě dohod.

1. Dílčí dohoda o **převzetí nemovitostí a staveb** v celkové evidenční hodnotě **35 137 874 Kč:**

- Budova ZŠ Petrov č.p. 1,
- Budova ZŠ Petrov č.p. 2, včetně školní jídelny,
- Budova ZŠ Petrov č.p. 200,
- MŠ Petrov č.p. 171 (Sluníčko),
- Hasičská zbrojnice Petrov č.p. 253,
- MŠ Beruška č.p. 87,
- Skleník s provozovnou, rychlírna zeleniny.

2. Dílčí dohoda o **převzetí movitých věcí** dle inventurních seznamů podle jednotlivých objektů v celkové evidenční hodnotě **4 658 151,62 Kč.**
3. Dílčí dohoda o **převzetí finančních prostředků** v hodnotě **500 000 Kč.**³⁰

³⁰ viz Usnesení 2. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Petrov nad Desnou

Další převod majetku se uskutečnil 25.03.2010 dle další dílčí dohody s obcí Sobotín **o převzetí nemovitostí a staveb** v evidenční hodnotě **1 760 701 Kč**.³¹

Obr. 4.10 Stav majetku obce Petrov nad Desnou k 25.03.2010

Majetek	Hodnota majetku (v Kč)
nemovitosti a stavby	35 137 874
nemovitosti a stavby k 25.03.2010	1 760 701
movité věci	4 658 151
finanční prostředky	500 000
Celkem	42 056 726

Zdroj: Usnesení ze zastupitelstev obce Petrov nad Desnou, vlastní zpracování

Obr. 4.10 zobrazuje stav majetku k 25.03.2010, kdy z celkové hodnoty majetku 42 mil. Kč tvoří nemovitosti a stavby 83,55 %, movité věci 11,08 %, a finanční prostředky 1,19 %. Majetek převedený k 25.3.2010 představuje 4,19 % z této celkové hodnoty.

4.2.3 Výpočet ročního daňového příjmu na 1 obyvatele³²

Na tomto místě je provedeno zhodnocení celkového objemu sdílených daní a následně přepočet ročního daňového příjmu na obyvatele, a to v případě existence jednotné obce Sobotín a po vzniku nové obce Petrov nad Desnou k 01.01.2010. Jsou porovnány výše těchto daňových příjmů od roku 2009 do roku 2011. Následně je pozornost věnována i pohledu na to, jaká by byla předpokládaná výše daňových příjmů, pokud by se dále jednalo o jednotnou obec.

³¹ viz Usnesení 3. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Petrov nad Desnou

³² Potřebné údaje jsou čerpány z ČSÚ a rozpočtů obcí

Obr. 4.11 Sdílené daně obce Sobotín a obcí Sobotín a Petrov nad Desnou v letech 2009 až 2011

Sdílené daně 2009 - 2011			
rok	počet obyvatel, objem sdílených daní	Sobotín	Petrov nad Desnou
2009	počet obyvatel	2 357	
	sdílené daně	19 000 000	
2010	počet obyvatel	1243	1 173
	sdílené daně	8 107 000	5 097 000
2011	počet obyvatel	9 280 000	1 186
	sdílené daně	1243	6750000

Zdroj: Obec Sobotín, Obec Petrov nad Desnou, vlastní zpracování

Vývoj objemu sdílených daní a počtu obyvatel, pro určení ročního daňového příjmu zobrazuje Obr. 4.11.

Rok 2009

V případě existence obce Sobotín byl celkový objem sdílených daní 19 mil. Kč. Výši ročního daňového příjmu na obyvatele, při celkovém počtu 2 357 obyvatel činí 8 061 Kč.

Rok 2010

V roce 2010, když se již jednalo o dva samostatné subjekty, byla celková výše sdílených daní v obci Petrov nad Desnou 5 097 tis. Kč, v obci Sobotín se jednalo o 8 107 tis. Kč. Při přepočtu na obyvatele se jedná o 4 345 Kč v Petrově (při 1 173 obyvatel) a o 6 522 Kč v Sobotíně (při 1 243 obyvatel).

Rok 2011

V roce 2011 objem sdílených daní pro obec Petrov činí 6 750 tis. Kč, pro obec Sobotín 9 280 tis. Kč. Z těchto celkových objemů určíme výši ročního daňového příjmu na obyvatele, který v obci Petrov činí 5 691 Kč (při 1 186 obyvatel) a 7 466 Kč v Sobotíně (při 1 243 obyvatel).

Petrov nad Desnou: Sdílené daně/počet obyvatel: $6\,750\,000/1\,186 = 5\,691\text{ Kč}$

Sobotín: Sdílené daně/počet obyvatel: $9\,280\,000/1\,243^{33} = 7\,466\text{ Kč}$

³³ Údaj je z ČSÚ k 01.01.2010.

Pokud porovnáme příjmy ze sdílených daní na obyvatele, v případě jednotné obce tato částka činila 8 061 Kč na obyvatele. V roce 2010, kdy již uvažujeme rozpočty obou, je nutné porovnat změny v rozdělení počtu obyvatel. Pokud by se jednalo o původní obce, lze očekávat, že by počet obyvatel byl 2 416 a celková výše objemu přerozdělovaných sdílených daní pak 13 204 000 Kč. V přepočtu na obyvatele by se jednalo o částku 5 465 Kč. V porovnání s přepočty na obyvatele v jednotlivých obcích, kdy součet těchto částek činí 10 867 Kč, došlo v případě rozdělení sdílených daní, v přepočtu na obyvatele, o téměř 2násobné navýšení. V procentním vyjádření, se v případě nově vzniklé obce Petrov se jedná o částku nižší téměř o 21 %, v případě obce Sobotín se příjem na obyvatele zvýšil o téměř o 20 %.

V roce 2011 by v případě jednotné obce celkový počet obyvatel činil 2 429 (zvýšení počtu obyvatel v Petrově) a celkový objem sdílených daní 16 030 000 Kč, potom se v přepočtu jedná o 6 599 Kč na obyvatele. Pokud srovnáme příjmy na obyvatele, paralelně jako v případě roku 2010, došlo v obci Petrov o snížení objemu o necelých 14 % a v obci Sobotín o 13 %.

Pokud shrneme získané údaje, obec Petrov v případě sdílených daní, v porovnání tohoto příjmu na obyvatele obce, ztratila část objemu příjmu. Příčinou je rozdílnost v počtu obyvatel, rozlohy k.ú. a v dalších kritériích, které jsou uplatňovány při přerozdělování sdílených daní.

Je nutné brát v úvahu, že se jedná o ilustrativní výpočty, neboť uvedené hodnoty vychází z návrhů rozpočtů jednotlivých obcí. Výše skutečně realizovaných objemů se mohou od návrhů odlišovat, avšak v okamžiku zpracování nejsou dostupné údaje plnění rozpočtů.

4.3 Ukazatelé ostatních dopadů

Vznik nové obce s sebou kromě ekonomických změn a z nich vyplývajících opatření dále přineslo další změny, kterými jsou změna počtu obyvatel obcí a změna velikosti k.ú., složení zastupitelstva a počet jeho členů, dostupnost poskytovaných služeb v obci.

4.3.1 Změna počtu obyvatel a katastrálního území

Oddělením obce Petrov nad Desnou došlo i ke změně v počtu obyvatel a rozdělení původních k.ú. mezi dvě obce. Důsledky tohoto rozdělení zobrazuje obr. 4.12.³⁴

Obr. 4.12 Shrnuté údaje o počtu obyvatel a katastrálním území v obou obcích

		Petrov nad Desnou	Sobotín
1.1.2009	počet obyvatel	2.357	
	kú	4.400	
1.1.2010	počet obyvatel	1.175	1.246
	kú	1.200	3.200

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Obr. 4.12 zachycuje stavy v počtu obyvatel a rozlohu k.ú. před a po provedené změně. Celková rozloha původní obce činila 4 400 ha, celkový počet obyvatel byl pak 2 357. V roce rozdělení, nová rozloha obce Sobotín činí 72,73 % a obce Petrov nad Desnou 27,27 % z původní celkové rozlohy.

Složení obyvatelstva je zastoupeno 53,29 % v obci Sobotín a 49,85 % v obci Petrov nad Desnou z původní obce Sobotín. Je zřejmé, že v případě rozdělení katastrálního území více než 2/3 připadly obci již samostatné obci Sobotín. V případě změn v počtu obyvatelstva je tento rozdíl necelé 3 %.

4.3.2 Změny ve složení zastupitelstva, počtu zastupitelů

Zastupitelstvo obce Sobotín mělo v roce 2009 15 členů, z toho 3 obyvatelé Petrova nad Desnou, 12 obyvatelů ze Sobotína³⁵, tzn. procentuální podíl je 20:80, což znamená, že obyvatelé Petrova mohli mít pocit, že nemají dostatečnou možnost ovlivňovat chod správy obce. Dle zákona o obcích zvolilo 15ti členné zastupitelstvo ze svých řad 5 členů, kteří tvořili výkonný orgán obce, tj. Radu obce.

Petrov nad Desnou má nyní 11 členů zastupitelstva (nyní jsou všichni obyvatelé obce Petrov nad Desnou) a Sobotín má rovněž 11 členů. Funkci Rady obce vykonává starosta, pokud nestanoví zastupitelstvo jinak.

³⁴ Potřebné údaje jsou čerpány z ČSÚ

³⁵ viz Úřední deska – archiv obce Sobotín, dostupné [online] <<http://www.sobotin.cz/>>

4.3.3 Dostupnost poskytovaných služeb v obci

Dokud byla obec Petrov nad Desnou součástí obce Sobotín, disponovala velkým množstvím poskytovaných služeb v obci. V roce 2009, tedy v Sobotíně s místní částí Petrov nad Desnou, byly dostupné tyto služby:

- Domov důchodců, Dům s pečovatelskou službou
- Hasičská zbrojnice Sobotín
- Hasičská zbrojnice Petrov nad Desnou,
- MŠ Beruška, MŠ Sluníčko
- Ordinace praktického lékaře, zubního lékaře
- Pošta Sobotín na k.ú. Petrov nad Desnou
- Provoz veřejné autobusové dopravy – Sobotín, Petrov nad Desnou
- Provoz veřejné železniční dopravy - Vlakové nádraží Sobotín na k.ú. Petrova nad Desnou
- Školní vývařovna Sobotín, Petrov nad Desnou
- ZŠ Sobotín, Petrov nad Desnou

Po oddělení Petrova nad Desnou se dostupnost těchto poskytovaných služeb v obci rozdělila dle katastrálního území obcí. V roce 2010 byly služby poskytované v obci rozděleny takto:

- Petrov nad Desnou
 - Hasičská zbrojnice Petrov nad Desnou,
 - MŠ Beruška, MŠ Sluníčko – součást ZŠ a MŠ Údolí Desné
 - Ordinace zubního lékaře
 - Pošta Sobotín na k.ú. Petrov nad Desnou
 - Provoz veřejné autobusové dopravy – Petrov nad Desnou
 - Provoz veřejné železniční dopravy - Vlakové nádraží Sobotín na k.ú. Petrova nad Desnou
 - Školní vývařovna Petrov nad Desnou - součást ZŠ a MŠ Údolí Desné
 - ZŠ Petrov nad Desnou - součást ZŠ a MŠ Údolí Desné
- Sobotín
 - Domov důchodců, Dům s pečovatelskou službou
 - Hasičská zbrojnice Sobotín

- Ordinance praktického lékaře
- Pošta Sobotín na k.ú. Petrov nad Desnou
- Provoz veřejné autobusové dopravy – Sobotín
- Provoz veřejné železniční dopravy - Vlakové nádraží Sobotín na k.ú. Petrova nad Desnou
- Školní vývařovna Sobotín - součást ZŠ a MŠ Údolí Desné
- ZŠ Sobotín - součást ZŠ a MŠ Údolí Desné³⁶

Dostupnost služeb poskytovaných v obci se po rozdělení obcí nijak výrazně nezměnila. Jednotlivé složky byly mezi obce rozděleny dle k.ú. Veřejné služby poskytované obcí Petrov nad Desnou jsou vyjmenovány v kapitole 3.2.4.

V této části je nutné se zaměřit i na služby poskytované obcí Sobotín a porovnat tento stav s poskytovanými službami v nové obci Petrov nad Desnou, které jsou vyjmenovány v kapitole 3.2.4.

Zajištění veřejných služeb obcí Sobotín

Obec Sobotín svým občanům nabízí tyto služby:

- **Odpadové hospodářství** – obec má zajištěn svoz komunálního, velkoobjemového, nebezpečného, plastů a skla. **Navíc oproti nové obci zajišťuje sběrný dvůr ELEKTROWIN a.s.**, jedná se o sběr vyřazených elektrospotřebičů, nebezpečný odpad ASECOL (mobilní telefony, televize, počítače), EKOLAMP (vyřazené zářivky) a box EKOBAT (vyřazené baterie.)
- **Školství** – stejně jako u obce Petrov nad Desnou, Sobotín není zřizovatelem školy a žádné školské zařízení přímo neřídí. Je součástí ŠPO, o které již bylo zmíněno v kapitole 3.2.4. I obec Sobotín této svazkové škole zapůjčila svůj majetek a prostřednictvím příspěvků financuje její provozní náklady.³⁷
- **Péče o veřejnou zeleň**
- **Rozesílání informačních SMS** - SMS InfoKanál aneb „obecní rozhlas do kapsy“, obec zřídila tuto službu v březnu 2011, stejně jako u obce Petrov nad Desnou tato služba vznikla pro poskytování informací občanům

³⁶ Zdrojem informací byly poznatky z osobních rozhovorů s oběma starosty.

³⁷ Zdroj: poznatky z osobního rozhovoru se starostou nové obce

o odstávkách elektrické energie v části Sobotína, konání veřejného zastupitelstva a ostatních záležitostí týkajících se obce.

- **Veřejné osvětlení** – opravy jsou zajišťovány externí firmou jako v Petrově nad Desnou.
- **Webové stránky obce** – oficiální webové stránky obce slouží občanům k získávání informací o obci a dění, jejich součástí je legislativa obce, dokumenty, úřední deska, archív, kontakty, apod. Obec Sobotín nemá na svém webu umístěnou anketu jako nově vzniklá obec.
- **Zimní údržba komunikací** (úklid sněhu, apod.) – obec vlastní potřebnou techniku pro tuto službu.

Oproti obci Petrov nad Desnou **poskytuje obec Sobotín svým občanům navíc** obecní knihovnu a internetovou kavárnu a nabízí jim možnost pobytů v místní části Rudoltice, kde pronajímá chatky určené k rekreaci.³⁸

4.4 Důsledky oddělení obce Petrov nad Desnou

Na základě zhodnocení ekonomických a ostatních důsledků ve spojitosti s osamostatněním a vznikem nové obce Petrov nad Desnou uvažujeme vzniklá pozitiva a negativa, která vyplývají pro obec samotnou, tak i pro její občany.

4.4.1 Pozitivní důsledky

Největším pozitivním důsledkem vzniku nové obce byla participace občanů obce na jejím vývoji a dalším rozvoji. Občané tímto získali možnost podílet se na otázkách hospodaření a chodu obce, ve které žijí. Může se také stát, že se po osamostatnění zvýší efektivita hospodaření obce a péče o vlastní majetek se výrazně zlepší.

Obec získala po osamostatnění finanční prostředky, kterými disponuje. Tyto prostředky může vkládat do projektů a akcí, které občané považují za důležité a smysluplné. Obec má samozřejmě možnost získávat finanční prostředky z rozpočtů krajů, státního rozpočtu a fondů Evropské Unie ve formě dotací.

K dalšímu pozitivu je možné zařadit posílení soběstačnosti jak už samotné obce, tak i jejích jednotlivých občanů, a to z hlediska vykonávaných činností, ale také z pohledu účasti na konkrétních projektech.

³⁸ Obec Sobotín, dostupné [online] <<http://www.sobotin.cz/>>

4.4.2 Negativní důsledky

Na základě provedeného zhodnocení není možné zcela zhodnotit vzniklé negativní důsledky osamostatnění obce Petrov nad Desnou. Tyto důsledky se projeví na základě činnosti obce v následujících letech.

Předpokládáme, že v důsledku osamostatnění bude pro obec složitější ekonomicky obstát jako samostatný ekonomický subjekt, ve srovnání se situací, kdyby se jednalo o původní jednotnou obec Sobotín, která měla větší rozlohu, počet obyvatel, původní zdroje a příjmy a také majetek.

5 ZÁVĚR

V kapitole „Území obce a jeho změny“ byla charakterizovány obec jako základní územní samosprávné společenství občanů, které pečuje o rozvoj svého území a má za úkol plnit zabezpečovat potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Petrov nad Desnou, místní část obce Sobotín, chtěla tohoto stavu dosáhnout. Pro oddělení od původní obce musela splnit zákonem stanovené podmínky. Vznik nové obce Petrov nad Desnou byl provázen řadou nutných zákonných procedur, na které navazovaly činnosti spojené se zajištěním chodu nově vzniklé obce. Jednalo se především o vytvoření nového rozpočtu, rozdělení majetku a závazků, zvolení nových orgánů obce. Neméně významnou činností bylo zajištění poskytování veřejných služeb pro občany obce.

Zjištěné a analyzované údaje ve spojitosti se vznikem nové obce mají svůj teoretický základ v kapitole 2, která se mimo jiné věnuje historickému vývoji obcí v České republice a současnému postavení obcí, jednotlivým zastupitelským orgánům obcím v aktuálních podmínkách. Dále je pozornost zaměřena na veřejné statky a služby, jejichž výkon obce zajišťují. Poslední část této kapitoly se věnuje problematice vzniku nové obce, a to podle příslušné legislativy.

Na tuto část práce navazuje kapitola 3, jejímž smyslem je aplikace na konkrétní případ vzniku nové obce, oddělením. V této části práce jsou popsány jednotlivé kroky, které museli podniknout občané Petrova nad Desnou usilující, aby se tato místní část osamostatnila a další kroky, které již podnikala obec Sobotín. Celý tento postup vzniku nové obce byl řízen zákon o obcích.

Důsledky těchto kroků jsou využity ke zhodnocení a komparaci, které jsou obsaženy v kapitole 4. Předmětem této kapitoly je hodnocení ekonomických a ostatních dopadů souvisejících se vznikem nové obce. K ekonomickým ukazatelům pak patří rozpočet a zajištění způsobu financování, rozdělení majetku a závazků, roční daňové příjmy na obyvatele. V rámci ostatních dopadů jsou hodnoceny změny počtu obyvatel a rozlohy katastrálního území, změny ve složení zastupitelských orgánů a dostupnost poskytovaných služeb. Hodnocení proběhlo v časovém období let 2009 až 2011, tj. o počátku oddělení obce Petrov nad Desnou až po současnost.

Cílem práce bylo zhodnocení ekonomických a společenských dopadů, které vznikly v důsledku vzniku nové obce na základě provedeného referenda o osamostatnění. Z ekonomického hlediska se jedná o zhodnocení v oblasti změn ve tvorbě rozpočtů, zejména změna vzniklé na stránce příjmové a výdajové, změny v majetku v důsledku rozdělení. Dílčím hodnotícím kritériem je pohled na vývoj výše poskytovaných sdílených daní uvedeným obcím. V oblasti hodnocení společenských dopadů byla hodnocena dostupnost poskytovaných veřejných statků a služeb obcí.

K dosažení stanového cíle byly stanoveny dvě hypotézy, týkající se kvality poskytovaných služeb v původní obci a v nově vzniklých obcích, a možnosti účasti občanů na správě a chodu obce.

Na základě komparace služeb, které byly poskytovány v původní obci Sobotín, a poté v nové obci Sobotín a Petrov nad Desnou, došlo k potvrzení hypotézy I.: zhoršila se kvalita a dostupnost služeb poskytovaných v obcích. Příkladem je rozdělení poskytování zdravotní péče. Stanovená Hypotéza II. byla potvrzena, v důsledku rozdělení obce došlo k rozdělení počtu obyvatel, kteří tak mají větší možnost účastnit se na správě a chodu obce. Potvrzujícím příkladem je vytvoření nového zastupitelstva, petrovští občané mají již své zastupitelstvo, jehož členy jsou aktuálně pouze občané Petrova nad Desnou. Mohou se teď větší mírou podílet na rozhodování a chodu své obce.

Je zřejmé, že v důsledku vzniku nové obce došlo ke změně v rozpočtech obce nové i obce původní. Obec Petrov nad Desnou disponuje menším objemem sdílených daní, zároveň se také snížil objem daní na obyvatele, v porovnání s existencí původní jednotné obce.

Při zpracování své diplomové práce jsem dospěla k názoru, že aktuálně není možné jednoznačně zhodnotit a rozhodnout, zda osamostatnění obce s sebou nese více negativních důsledků než pozitivních, nebo naopak. Toto hodnocení bude možno provést až na základě reálně uskutečněné činnosti obce. Avšak, i teď vidíme, že v důsledku oddělení obce Petrov nad Desnou bylo nutné provést řadu změn, které byly ekonomicky náročné pro nově vzniklou i původní obec.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Publikace

HAMERNÍKOVÁ, B; MAAYTOVÁ, A. a kol. *Veřejné finance*. Praha : ASPI, 2007. 364. ISBN 978-80-7357-301-0.

HENDRYCH, Dušan. *Správní věda : Teorie veřejné správy*. Praha : Nakladatelství ASPI, 2007. 212 stran.

KALA, Václav; PŘIKRYL, Jan; VRANÝ, Jiří. *Správa a samospráva obce*. Praha : Naše vojsko, 1992. 112. ISBN 28-055-92. 02/10.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha : LINDE PRAHA, 2007. 399 stran. ISBN: 978-80-7201-665-5.

MIKULÁŠTÍK, Miroslav. *Sobotín - 650 let, 1350-2000. Vydáno u příležitosti 650 let od první písemné zmínky o obci*. Sobotín : Obecní úřad Sobotín, 2000. 136 s.

NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva ČR*. Praha : CEVRO Institut, 2007. 70 stran.

PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy – územní aspekty veřejných financí*. Praha : Victoria Publishing, 1995. 268. ISBN 80-7187-024-2.

PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání*. Praha : ASPI, 2008. 712. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření obcí a rozpočet*. Praha : CODEX BOHEMIA, 1997. 289. ISBN 80-85963-34-5.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav. *Veřejná správa a finance*. Praha : Nakladatelství Codex Bohemia, 1998. 304 stran.

SCHELLE, Karel. *Vývoj české veřejné správy v letech 1848-1990*. Praha : EUROLEX BOHEMIA s.r.o., 2005. 430. ISBN 80-86861-66-X.

SCHELLE, Karel. *Vývoj české veřejné správy*. Ostrava-Přívoz : KEY Publishing, 2008. 431. ISBN 978-80-87071-92-2. "

Učební texty

CHARBUSKÝ, Miloš. *Veřejná správa – správa měst a obcí*. Pardubice : Univerzita Pardubice, 2007. 86 s. Učební texty Univerzity Pardubice. ISBN 978-80-7395-020-0-55-795-07.

NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva a její organizace*. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 2005. 64 s. Učební texty Vysoké školy finanční a správní v Praze. ISBN 80-86754-42-1.

TOMÁNEK, Petr. *Veřejné finance A*. Ostrava : VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006 – moodle

TOMÁNEK, Petr. *Veřejné finance B*. Ostrava : VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006 – moodle

Internetové zdroje

Český statistický úřad, dostupná na <<http://www.czso.cz>>

Ministerstvo financí, dostupné na <<http://www.mfcr.cz>>

Ministerstvo vnitra, dostupné na <<http://www.mvcr.cz>>

Obec Sobotín, dostupné na <<http://www.sobotin.cz>>

Obec Petrov nad Desnou, dostupné na <<http://www.petrovnaddesnou.cz>>

Statistická ročenka Olomouckého kraje 2010, Český statistický úřad, Olomouc, 2010 [online], dostupná na <<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/krajpubl/711011-10-2010-xm>>

Zákony a vyhlášky

Zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 377/2007 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

SEZNAM ZKRATEK

atd.	a tak dále
apod.	a podobně
aj.	a jiný, a jiní, a jinak
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ha	Hektar
Kč	Korun českých
MŠ	Mateřská škola
MV	Ministerstvo vnitra
Např.	například
OZV	Obecně závazná vyhláška
SÓUD	Svazek obcí Údolí Desné
ŠPO	Školská právnická osoba
ZŠ	Základní škola

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu §12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 29.04.2011

Bc. Michaela Širáňová

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Oznámení o době a místě konání voleb

Příloha č. 2: Návrh rozpočtu obce Sobotín na rok 2010

Příloha č. 3: Návrh rozpočtu obce Petrov nad Desnou na rok 2010

Příloha č. 4: Návrh rozpočtu obce Sobotín na rok 2011

Příloha č. 5: Návrh rozpočtu obce Petrov nad Desnou na rok 2011

Příloha č. 1: Oznámení o době a místě konání voleb

Krajský úřad Olomouckého kraje
Ředitel
Bc. Ing. Libor Kolář
Jereňkova 40a
779 11 Olomouc
tel.: +420 585 508 802
fax: +420 585 508 883
e-mail: reditel@kr-olomoucky.cz
www.kr-olomoucky.cz

Naše č.j./Sp.sk.zn./Poznámka
KUOK 114237/2009
77.4. V5

Datum: 11.12.2009

Oznámení

o době a místě konání voleb do zastupitelstva podle §§ 29 a 68 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů:

- a) Volby do zastupitelstva obce Petrov nad Desnou se uskuteční v sobotu dne **09. 01. 2010** od **7:00** hodin do **22:00** hodin.
- b) Místem konání voleb ve volebním okrsku č. 1 je volební místnost se sídlem Petrov nad Desnou č.p. 156. Volební okrsek č. 1 je vymezen katastrálním územím obce Petrov nad Desnou, kde poštovní služby zajišťovala ke dni 22. 09. 2009 pošta Sobotín, přičemž hraničními objekty spadající do tohoto okrsku ve směru na Rapotín je objekt č.p. 63 na parcele p.č. 989, objekt č.p. 150 na parcele p.č. 677/2, objekt č.p. 137 na parcele p.č. 677/1 (viz. příloha).
- c) Místem konání voleb ve volebním okrsku č. 2 je volební místnost se sídlem Petrov nad Desnou č.p. 171 (budova Mateřské školy). Volební okrsek č. 2 je vymezen ostatním katastrálním územím obce Petrov nad Desnou (včetně místní části Terezín), přičemž hraničními objekty spadající do tohoto okrsku ve směru na Sobotín je objekt č.p. 241 na parcele p.č. 991, objekt č.p. 142 na parcele p.č. 667, objekt číslo evidenční 20 na parcele p.č. 965 (viz. příloha).
- d) Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy prokáže svoji totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky. Totožnost a státní občanství prokáže volič občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky, jde-li o cizince, průkazem o povolení k pobytu.
- e) Voliči budou dodány nejpozději 3 dny předem dnem konání voleb hlasovací listky. V den voleb volič může obdržet hlasovací listky i ve volební místnosti.

Příloha: Zobrazení hraničních objektů volebních okrsků

Zdroj: Obec Sobotín

Příloha č. 2: Návrh rozpočtu obce Sobotín na rok 2010, v tis. Kč.

Rozpočet 2010 - příjmy		Rozpočet 2010 - výdaje	
Sdílené daně Sobotín	8107	Pěstební činnost	300
Sdílené daně Petrov do 31.8.2010	5097	Nákup pozemků	10
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	646	Místní komunikace - silnice	500
Poplatek ze psů	24	Provoz veřejné silniční dopravy - autobusy	239
Poplatky za rekreační pobyt	50	Provoz veřejné železniční dopravy	133
Poplatek z ubytovací kapacity	11	Pitná voda	1098
Poplatek za provozovaný výherní hrací př.	30	Kanalizace	50
Odvod výtěžku z provoz. loterií	20	ZŠ a MŠ Údolí Desné	1400
Správní poplatky	40	Činnost knihovnická	36
Daň z nemovitostí	870	Ostatní zálež.kultury - kronika, obecní noviny	70
Neinvestiční přijaté transfery ze SR	25	Zachování a obnova nár.historických hodnot	70
Příjmy z pronájmu pozemků	10	Ostatní zaležitosti kultury	215
Příjem z pron.lesa - pěstební činnost	85	Ostatní zájmová činnost	25
Bytové hospodářství	433	Bytové hospodářství	270
Pohřebnictví	30	Veřejné osvětlení	600
Sběr a svoz kom.odpadů – tříd.odpad	30	Pohřebnictví	50
Domovy - DPS	330	Výstavba a údržba inž. sítí - plyn	1000
Příjmy z poskyt. služeb a výrobků	10	Komun. služby a úz. rozvoj - prac. z ÚP	0
Příjmy z pron. ostat. nemovitostí.	90	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	15
Přijaté sankční platby	2	Sběr a svoz komunálních odpadů	700
Příjmy z prodeje pozemků	361	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	380
Ostatní příjmy z prodeje IM	320	Domovy - DPS	1062
Příjmy z úroků	10	SDH Sobotín	300
Prodej rekreačního zařízení Vranov	100	Zastupitelstvo obce	1000
Prodej obytného domu Rudoltice 133	600	Činnost vnitřní správy	3500
Prodej MŠ Kořátka	1000	Pronájem pozemků	12
Zůstatek na BÚ 2009	168	Speciální škola Šumperk	18
Celkem	18499	Oprava autobusových zastávek	10
		Projekty - žádosti o dotace	200
		Energetický průkaz obecních budov	100
		Monitoring skládky	39
		Petrov - sdílené daně	5097
		Celkem	18499

Zdroj: Obec Sobotín

Příloha č. 3: Návrh rozpočtu obce Petrov nad Desnou na rok 2010

Příjmy		Výdaje	
Název	Částka v tis. Kč	Název	Částka v tis. Kč
Daňové příjmy		Průmyslová a ostatní odvětví	
Daně z příjmů, zisku a kap.výnosů	7670	Silnice, zimní údržba, opravy a údržba	400
Popl. a daně z vybr.činností a služeb		Provoz veř.silniční dopr. - autobusy	230
Poplatky za znečišťování ovzduší		Ostatní nálež. v sil. dopravě (značky, zastávky ap	120
Poplatky za likvidaci odpadů	600	Provoz veř. železniční dopravy	130
Poplatky ze psů	10	Pitná voda - vodovody	140
Rekreační poplatek		Ostatní záležitosti spojů	45
Poplatek za užívání veřejného prostranství		Služby pro obyvatelstvo	
Poplatek ze vstupného		ZŠ - neinvestiční příspěvek	1550
Poplatek z ubytovací kapacity	5	Speciální ZŠ Šumperk	15
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	10	Knihovna	50
Odvod výtěžku z provozování loterií	15	Ostatní záležitosti kultury - kronika, kulturní akce	200
Správní poplatky	5	Ochrana památek a péče o kulturní dědictví	50
Majetkové daně		Místní rozhlas	50
Daň z nemovitostí	850	Ostat. záležitosti sděl. prostředků - noviny, www	50
Nedaňové příjmy		Tělovýchovná činnost	200
Příjmy z vlastní činnosti		Veřejné osvětlení	600
Příjmy z pronájmu pozemků - zahrádky, louky, pole	10	Pohřebnictví	10
Příjmy z poskytování služeb a výrobků (komunální odpad)	30	Místní hospodářství (veřejně prospěšné práce)	50
Příjmy z poskytování služeb - nebytové prostory	10	Změny technologií vytápění	100
Příjmy z úroků	15	Odvoz nebezpečných odpadů	25
Přijaté sankční platby		Odvoz komunálního odpadu	500
Ost. příjmy z fin. vypoř. (podíl na zůstatku účtu obce Sobotín)	160	Péče o vzhled obce a veř.zeleň	350
Kapitálové příjmy		Ekologická výchova a osvěta	10
Příjmy z prodeje pozemků	200	Ostatní činnosti (služby) pro obyvatelstvo	20
Přijaté dotace		Sociální věci	
Neinv.dotace v rámci souhrn.dotáč.vztahu - volby	20	Ostatní sociální dávky	50
CELKEM PŘÍJMY (bez vlivu financování)	9610	Bezpečnost, požární ochrana a IZS	
		Požární ochrana - podpora JSDH	200
		Všeobecná veřejná správa a služby	
		Zastupitelstvo obce	1000
		Volby do parlamentu ČR	20
		Činnost místní správy	3000
		Obecné výdaje - úroky z úvěru, bank.popl.	15
		Pojištění majetku obce	30
		Ostatní - projekty	300
		Rezerva - nenadálé události	100
		CELKEM VÝDAJE	9610

Zdroj: Obec Petrov nad Desnou

Příloha č. 4: Návrh rozpočtu obce Sobotín na rok 2011

Návrh rozpočtu obce Sobotín na rok 2011

Příjmy	tis. Kč	Výdaje	tis. Kč
Sdílené daně Sobotín – příjmy z FÚ	9280	Pěstební činnost – pojištění lesa, hajný	92
Poplatek za likvidaci komunál.odpadu	671	Nákup pozemků	121
Poplatek ze psů	25	Místní komunikace - silnice	500
Poplatek za rekreační pobyt	70	Provoz veřejné silniční dopravy – autobusy	252
Poplatek za ubytovací kapacity	13	Provoz veřejné železniční dopravy	136
Poplatek za provozovaný výher.hrací přístroj	30	Základní škola a vývařovna Sobotín	1083
Odvod výtěžku z provoz.loterií	23	Neinvestiční výdaje na žáky	108
Správní poplatky	31	Činnost knihovnická	30
Daň z nemovitosti	816	Ostatní záležitosti kultury – kronika, noviny	71
Neinvestiční přijaté transfery ze stát.rozpočtu	246	Zachování a obnova nár.histor.hodnot	5
Příjmy z pronájmu pozemků	15	Ostatní záležitosti kultury	222
Příjem z pronájmu lesa – pěstební činnost	300	Ostatní zájmová činnost	26
Bytové hospodářství	486	Bytové hospodářství	472
Pohřebnictví	6	Veřejné osvětlení	370
Sběr a svoz komunálních odpadů – tříděný odpad	86	Pohřebnictví	35
Domovy – DPS – příjem z nájemného	325	Komunální služby a územní rozvoj j.n.-prac.z ÚP	154
Příjmy z poskytování služeb a výrobků	15	Sběr a svoz komunálních odpadů	790
Příjmy z pronájmu ostat.nemovitostí	59	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	610
Přijaté sankční platby	11	Domovy - DPS	1080
Příjmy z prodeje pozemků	300	SDH Sobotín	170
Ostatní příjmy z prodeje IM – vojenská technika	60	Zastupitelstva obcí	1268
Příjmy z úroků	7	Činnost vnitřní správy	2644
Prodej rekreačního zařízení - VRANOV	240	Pronájem pozemků	20
Splátka dle smlouvy SENIOR o.s.Sobotín	50	Oprava autobusových zastávek	70
Zůstatek na BÚ 2010	1586	Projekty – žádosti o dotace	1404
Celkem	14751	Monitoring skládky	42
		Obec Petrov nad Desnou – převod	175
		Rezerva	2801
		Celkem	14751

Zdroj: Obec Sobotín

Příloha č. 5: Návrh rozpočtu obce Petrov nad Desnou na rok 2011

Návrh rozpočtu obce Petrov nad Desnou na rok 2011, v tis. Kč.			
Příjmy		Výdaje	
Daň z příjmů FO ze záv. činnosti	1 613	Nájemné za půdu	10
Daň z příjmů FO ze sam.výd.činnosti	263	Odvod daně z převodu nem.	5
Daň z příjmů PO	1 548	Údržba místních komun	240,5
DPH	3 326	Příspěvek na dopr.obsl. Autobusy	226
Poplatky za likvidaci odpadů	550	Zajištění pitné vody	6
Poplatky ze psů	15	Odvádění a čištění odp.vod.	6
Poplatek za provoz.vých.hrací automat	20	Příspěvek na provoz MŠ	750
Správní poplatky	40	Příspěvek na provoz ZŠ	858
Daň z nemovitosti	500	Příspěvek na speciální ZŠ	5
Neinv. transfery - dotace	444	Příspěvek na další zál. šk.vých	15
Příjmy z pron.pozemků	15	Ochrana památek	10
Příjmy z prodeje pozemků	150	SMS a Občasník	42
Příjmy z poskyt.služeb (kom.odpad)	100	Kultura	75
Příjmy z poskyt.služeb (veřejná zeleň)	1	Příspěvky na tělovýchovu	81
Příjmy z činnosti místní správy	10	Provoz a opravy veř.osvětlení	322
Příjmy z úroků	3	Sběr a svoz neb. odpadů	20
Celkem	8 598	Sběr a svoz kom.odpadů	632
		Péče o vzhled obce a veř.zeleň	693
		Požární ochrana	265
		Zastupitelstva obce	887,5
		Činnost místní správy	1 864
		Splátky úvěrů	1 260
		Pojištění obce	80
		Vyúčtování dotací na volby	39
		Svazek, MAS	206
		Celkem	8 598

Zdroj: Obec Petrov nad Desnou